

*Empowered lives.
Resilient nations.*

ТӨРИЙН АЛБАНЫ ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙН ЛАВЛАГАА

/Асуулт, хариулт/

Улаанбаатар хот
2019 он

МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЭРХЭМЛЭХ ЕСӨН ЗҮЙЛ

НЭГ. МЭДЛЭГИЙГ ЭРХЭМЛЭНЭ

Хариуцсан ажил үүргээ гүйцэтгэхэд хангалттай мэдлэгтэй байж, түүнийгээ цаг үеийн эрэлт шаардлагад нийцүүлэн байнга хөгжүүлж, мэргэжлийн мэдлэг, ажил хэргийн нэгдлийг нягт хангаж ажиллана.

ХОЁР. ЧАДВАРЫГ ЭРХЭМЛЭНЭ

Албан тушаалын чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд зохистой арга барил, үр чадвар, орчин үеийн мэдээллийн технологийн ололтыг эзэмшиж, түүнийгээ ажлаа чадамгай, үр бүтээлтэй гүйцэтгэхэд ашиглана.

ГУРАВ. ХУУЛЬ ЁСЫГ ЭРХЭМЛЭНЭ

Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хуулийг үйл ажиллагаандаа дээдлэн сахиж, төрийн үйлчилгээг зөвхөн тэдгээрт нийцүүлэн хараат бус, бие даасан байдлаар хүргэж хэвшинэ.

ДӨРӨВ. ЁС ЗҮЙГ ЭРХЭМЛЭНЭ

Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн дүрмийг хүлээн зөвшөөрсний үндсэн дээр төрийн албанд ажиллах бөгөөд ёс зүйн үнэт зүйл, зарчим, хэм хэмжээ, шаардлагыг ёсчлон биелүүлж, ёс зүйн аливаа зөрчилгүйгээр ажиллана.

ТАВ. ШУДАРГА ЁСЫГ ЭРХЭМЛЭНЭ

Албаны үйл ажиллагаа явуулах, үйлчилгээ үзүүлэх, шийдвэр гаргахдаа аливаа хэлбэрээр ялгаварлахгүй, тал тохой татахгүй, ямарваа хөндлөнгийн нөлөөлөлд орохгүй, ашиг сонирхлын аливаа зөрчилд автахгүйгээр зөвхөн нийтийн ашиг сонирхолд нийцүүлж, чин шударгаар ажиллана.

ЗУРГАА. СОЁЛТОЙ ХАРИЛЦААГ ЭРХЭМЛЭНЭ

Иргэдэд байнга хүндэтгэлтэй хандаж, тэдний итгэлийг олох хэмжээнд харилцааны соёлыг эзэмшин, үйл ажиллагаа, үйлчилгээгээ эелдэг, уриалгахан, ил тод байлгаж, олон нийтийн санаа бодлыг байнга авч, тэдний эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлж ажиллана.

ДОЛОО. ҮНЭНЧ БАЙДЛЫГ ЭРХЭМЛЭНЭ

Төрийн албандаа ямагт чин сэтгэлээс өөриймсөг хандаж, албан үүргээ аль болох үр бүтээлтэй, илүү чанартай гүйцэтгэх талаар санаачилга, идэвх зүтгэл гарган, иргэдэд төрийн үйлчилгээг бүрэн дүүрэн үзүүлэх талаар боломжтой бүх нөөц бололцоог дүүрэн ашиглаж ажиллана.

НАЙМ. ШУУРХАЙ БАЙДЛЫГ ЭРХЭМЛЭНЭ

Албаны үйл ажиллагааг явуулахдаа бусдад элдэв чирэгдэл учруулахгүй байж, ялангуяа иргэдийн өргөдөл, гомдол, хүсэлтэд нэн анхааралтай хандаж, боломжтой хамгийн бага хугацаанд шийдвэрлэн хариу өгөх хэмжээнд ажлаа зохион байгуулна.

ЕС. ХАРИУЦЛАГА, ИЛ ТОД БАЙДЛЫГ ЭРХЭМЛЭНЭ

Албаны ажил хэргийг явуулахдаа өөрөөсөө зайлуулах, хариуцлагаас зайлсхийх зэргээр амиа аргацаах зохисгүй байдал гаргахгүй байж, хууль тогтоомжийн хүрээнд мэдээллийн ил тод, нээлттэй байх зарчмыг баримтлан, ажилдаа эзэн болж, шийдэмгий зоримог ажиллан, түүнийхээ гүйцэтгэлийн үр дүнг биечлэн хариуцна.

УДИРТГАЛ

Монгол Улсын Их Хурлаас шинэчлэн найруулж баталсан Төрийн албаны тухай хуулийг 2019 оны эхнээс дагаж мөрдсөн бөгөөд төрийн албаны шинэтгэлээр дамжуулан сайн засаглалыг тогтоон төлөвшүүлэх төрийн бодлогын хүрээнд хийж байгаа энэхүү нэн чухал шинэтгэлийг хэрэгжүүлэх үйл хэрэг орон даяар өрнөж байна. Төрийн албаны тухай хууль тогтоомжийг хэрхэн нэг мөр зөв ойлгож, утга агуулгаар нь хэрэгжүүлэхээс шинэтгэлийн үр дүн шалтгаална.

Иймд Төрийн албаны зөвлөл уг хууль, түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой батлан гаргасан дүрэм, журмуудын үзэл санаа, ач холбогдлыг төрийн нийт албан хаагчдад сурталчлан таниулах, шалган туслах, арга зүйн зөвлөгөө, удирдамжаар хангах талаар төрөл бүрийн, өргөн хүрээтэй үйл ажиллагаа явуулж байна. Харьцангуй богино хугацаанд төрийн албаны төв болон орон нутаг дахь бүх байгууллагуудад төрийн албаны хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой хамтарсан арга хэмжээ зохион байгуулж, энэ үеэр төрийн албан хаагчдаас гарсан олон тооны санал асуултыг нэгтгэн дүн шинжилгээ хийлээ.

Хууль тогтоомжийг нэг мөр дагаж мөрдөхийн тулд эдгээр асуултад Төрийн албаны төв байгууллагын хувьд бүрэн эрх, чиг үүргийнхээ хүрээнд хариулж, лавлагааны зориулалтаар энэхүү гарын авлагыг боловсруулав. Бидний бэлтгэсэн эдгээр хариулт нь хууль тогтоомжийн албан ёсны, эсхүл албан бус тайлбар биш бөгөөд бүрэн эрхийнхээ хүрээнд өгч байгаа арга зүйн зөвлөгөө юм.

Цаашид энэхүү гарын авлагыг улам баяжуулан тогтмол гаргаж төрийн албан хаагчдын хэрэгцээнд зориулан хүргэж байхаар төлөвлөж байгаа бөгөөд гарын авлагын талаар болон хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой санал, асуултаа Төрийн албаны зөвлөлд үргэлжлүүлэн ирүүлж, хамтран ажиллана хэмээн найдаж байна.

Төрийн албаны зөвлөлийн гишүүн, хууль зүйн доктор, профессор
Д.Зүмбэрэлхам

ТӨРИЙН АЛБАНД ШИНЭЧЛЭЛ, АРД ТҮМЭНД ИТГЭЛ...

Аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, тосгон, хорооны Засаг дарга болон Тамгын газрын дарга нар оролцсон орон нутгийн удирдах ажилтны улсын зөвлөгөөнд Төрийн албаны зөвлөлийн дарга Б.Баатарзоригийн тавьсан “Төрийн албаны шинэтгэлийн зарим асуудал” илтгэлээс хэсэгчлэн хүргэж байна.

“... Шинэчлэл эрчээ авч байна. Шинэ хууль үйлчилж эхэлсэн. Одоо Та бид юу хийх ёстой вэ?”

1. Та бүхэн өөр өөрийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгждээ хуулийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах онцгой үүргийг төрийн өмнө хүлээсэн гүйцэтгэх засаглалын бие төлөөлөгчид.

Төрийн албаны хуулийн хэрэгжилтийн явц, түүнд тавих хяналт Та бүхний ажлын гүйцэтгэлийг дүгнэх нэг гол үзүүлэлт байх болно.

Иймд энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд улс төрийн ашиг сонирхлоор бус төрийн хүний ухаанаар хандахыг зөвлөө.

2. Хүний нөөцийн томилгоо, сонгон шалгаруулалт, шатлан дэвшүүлэх болон ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх, дүгнэх, төрийн захиргааны харилцаанд хөндлөнгөөс нөлөөлөх, шахалт, дарамт үзүүлэх зүй бус, хууль бус оролцоог таслан зогсоо.

Ийм хандлага, сэтгэлгээг өнөөдрөөс хойш тэвчих нь шинэчлэлийг хүлээн авч буй бодит үйлдэл байх болно.

Хол ойрын хамаатан садан, ашиг сонирхол нэгтэн, аль эсвэл цүнх баригч, тал засагч, нам бүлгийн төлөөлөө төрийн албанд шахах, зүтгүүлэхийг иргэд тэвчихгүйгээр барахгүй үзэж чадахгүй болсон шүү.

3. Улс төрийн болон захиргааны ажил, албан тушаал тус тусдаа байхыг шинэ хуулиар тодорхой зохицуулсан. Үүнтэй холбоотойгоор төрийн захиргааны албан тушаал давхар хашиж буй орон нутгийн Иргэдийн хурлын төлөөлөгчдийг сонголтоо хийх шаардлагыг Төрийн албаны зөвлөл тавьж байна.

Мэдээж цаг хугацаны боломж олгоно.

Засаг дарга Та бүгд төлөөлөгчид болон иргэдийн төлөөллийн байгуулагатайгаа ухаалгаар ярилцаж, зөвшилцөж энэ асуудлыг үе шаттай нэг тийш болгох хэрэгтэй.

4. Аймаг, нийслэл, сум бүрийн түвшинд Засаг дарга нар харьяа агентлагийн төсвийн шууд захирагч болон төрийн захиргааны албан хаагчидтай үр дүнгийн

гэрээ байгуулахгүй, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг нь баталж өгөхгүй, ажлыг нь дүгнэхгүй байх тохиолдол цөөнгүй байна.

Хийх ёстой үнэлгээг хийхгүй байна гэдэг хууль зөрчиж буй хэрэг.

Үүнийг төрийн ажлыг санаатайгаар саатуулж буй хэлбэр, төрийн албан хаагчид үзүүлж буй улс төрийн дарамт гэж үзнэ.

Төрийн албаны зөвлөл энэ бүхэнд хяналт тавих, хариуцлага тооцох үүргийг хуулиар хүлээсэн.

5. Засаг дарга нар Ажлын алба буюу Тамгын газрынхаа үйл ажиллагаанд улс төрийн дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллах нь нэн чухал.

Тийм газар ажил нь сайн явдаг, иргэд нь талцалгүй байдаг. Нөгөө талаар Тамгын газраа шахааны буюу таалсан, тал зассан хүмүүсээр биш чадварлаг мэргэжилтнээр бэхжүүлэх, шаардлага тавьж ажиллуулах хэрэгтэй. Ийм мэргэшсэн, туршлагажсан төрийн жинхэнэ албан хаагчдын баг Та бүхний мөрийн хөтөлбөрийн зорилтуудыг хэрэгжүүлэх хүчирхэг ар тал болж чадна.

Ингэж чадвал бүгд хожно. Та хөтөлбөрөө хэрэгжүүлсэн байна. Иргэд ам сайтай байна. Албан хаагчид ажилдаа урамшина. Таны улс төрийн замнал уртсах болно.

6. Улс төрийн удирдах албан тушаалтан бүхэн мэргэшлийн сонгон шалгаруулалтаар бус, ард түмний итгэл хүлээсэн аль нэг улс төрийн хүчний дэмжлэг, олон түмний сонголтоор сонгогдож байгаа.

Тийм учраас Та бүхэн иргэдийг, төрийн албан хаагчдыг алагчилж ялгаварлахгүй, талцуулж хагаралдуулахгүй, адил тэгш, шударга зарчимч хандаж, ард иргэдийн амьдрал, албан хаагчдын ажлын нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангахад эн тэгш хандах учиртай.

Эс тэгж чадваас Та хувийн нэр төр, өөрийн албан тушаалаа эрсдэлд оруулаад зогсохгүй улс төрийн дэмжлэг, ард түмний итгэлийг алдах болно. Энэ нь эцэстээ төрийн эмгэнэл, тэр хүнд итгэж сонголтоо хийсэн иргэдийн харуусал, зэвүүцэл болон хувирдаг.

Энэ бүхнийг ухаарч, ухамсарлаж зөв зүг рүү, зөв алхам хийх эрх зүйн хөтөч нь төрийн албаны шинэ хууль юм.

Иймээс төрийн албаны шинэчлэл бодитоор хэрэгжиж, ард иргэдийн төрд итгэх итгэл сэргэх нь Та бүхний улс төрийн ухаарал мэдрэмж, сэтгэлийн чин зоригоос хамаарна.”

Төрийн албаны зөвлөлийн дарга төрийн албанд шинэчлэл, ард түмэнд итгэл авчрахын төлөө үр дүнтэй ажиллахыг зөвлөгөөнд оролцогчдод үүрэг болголоо.

СУЛ ОРОН ТОО

Төрийн албаны тухай
хуулийн 3.1.4,
“Төрийн албаны
тусгай шалгалт өгөх
болзол, журам”-ын
1.1 дэх заалт.

“Сул орон тоо”:

- 👉 төрийн жинхэнэ албан хаагчийг албан тушаалаас нь бууруулсан;
- 👉 төрийн албанаас чөлөөлсөн, халсан;
- 👉 өөр албан тушаалд сонгогдсон, томилогдсон;
- 👉 эсхүл төрийн жинхэнэ албан хаагч нас барсны улмаас тухайн албан тушаалын орон тоо суларсан;
- 👉 шинээр бий болсон байх.

СУЛ ОРОН ТОО, СОНГОН ШАЛГАРУУЛАЛТ

1. Төрийн үйлчилгээний албан тушаалын ангилалд ажиллаж байгаад тэтгэвэр тогтоолгох насанд хүрч ажлаас чөлөөлөгдсөн бол түүний оронд шинээр ажилтан авахдаа заавал сонгон шалгаруулалт зарлах уу?

Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагч бол Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 25 дугаар тогтоолоор баталсан "Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийг сонгон шалгаруулах журам"-д заасны дагуу нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарлагдаж, сонгон шалгаруулалтаар хамгийн өндөр оноо авсан иргэнийг сул орон тоонд томилуулахаар нэр дэвшүүлнэ.

Харин төрийн үйлчилгээний байгууллагын бусад албан тушаалын хувьд сонгон шалгаруулалт зарлахгүй байж болно. Тухайн байгууллага, албан тушаалын онцлогоос хамаарч холбогдох журмын дагуу албан хаагчийн шалгаруулан авч болно.

2. Төрийн албан хаагч эрүүл мэндийн шалтгаанаар 3 сараас 1 жил хүртэл хугацаагаар эмчлүүлэх тохиолдолд уг ажлын байрыг сул орон тоо гэж үзэн шалгалт зарлах уу? Нэг жилийн дараа үргэлжлүүлэн ажиллаж болох уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.6.1-д "хуульд өөрөөр заагаагүй бол биеийн эрүүл мэндийн байдлын улмаас 3 сараас дээш хугацаагаар албан ажлаа хийхгүйгээр эмчлүүлж, сувилуулах шаардлагатай болсон" тохиолдолд төрийн албанаас түр чөлөөлнө.

Мөн хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.6-д "Энэ хуулийн 46.1-д заасан иргэнийг төрийн албан хаагчийн нөөцөд байгаад тооцно" гэж заасан тул уг ажлын байрыг сул орон тоо гэж үзэн сонгон шалгаруулалт зарлана. Нэг жилийн дараа шууд үргэлжлүүлэн ажиллах боломжгүй бөгөөд нөөцөөс томилогдохтой холбоотой журам үйлчилнэ.

3. Төрийн захиргааны сул орон тоо байнга зарлагдадаг боловч шалгалтад бүртгүүлдэггүй, нөөцөд хүн байхгүй тохиолдолд хэрхэн шийдвэрлэх вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.1-д "Хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн жинхэнэ албан тушаалын сул орон тоо гарсан тохиолдолд томилох эрх бүхий этгээд доор дурдсан журмын дагуу уг орон тоог нөхнө:

27.1.1.төрийн жинхэнэ албаны удирдах албан тушаалын сул орон тоо гарсан тохиолдолд шатлан дэвших зарчмын дагуу төрийн байгууллагад ажиллаж байгаа төрийн албан хаагчдаас, эсхүл энэ хуулийн 16.1-д заасан удирдах албан тушаалтны нөөцөд байгаа иргэдээс;

27.1.2.төрийн жинхэнэ албаны гүйцэтгэх болон туслах албан тушаалын сул орон тоо гарсан тохиолдолд тухайн байгууллагад ажиллаж байгаа төрийн албан хаагчдаас, эсхүл холбогдох бусад төрийн байгууллагад ажиллаж байгаа төрийн албан хаагчдаас;

27.1.3.төрийн жинхэнэ албаны гүйцэтгэх болон туслах албан тушаалын сул орон тоог энэ хуулийн 27.1.2-т заасны дагуу нөхөх боломжгүй бол төрийн албан хаагчийн нөөцөд байгаа иргэдээс;

27.1.4.энэ хуулийн 27.1.3-т заасны дагуу нөхөх боломжгүй бол нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарлах.

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 14 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх болзол журам”-ын 2.2, 2.3-т заасан дарааллын дагуу тус тус нөхнө.

4. Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийн сонгон шалгаруулалтыг хэзээ зарладаг вэ? Сургууль, цэцэрлэгийн захирал, эрхлэгчийн албан тушаалд багш нараар хавсран ажиллуулах нь хуульд нийцсэн эсэх.

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 25 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийг сонгон шалгаруулах журам”-ын 2.2-т “Эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан сул орон тоо гарснаас хойш 21 хоногт багтаан сонгон шалгаруулалт явуулах захиалгыг Төрийн албаны зөвлөл, Төрийн албаны зөвлөлийн аймаг, нийслэл дэх салбар зөвлөлд харьяаллын дагуу ирүүлнэ” гэж заасныг баримтлана Төрийн албаны зөвлөл, эсхүл салбар зөвлөл сул орон тоо гарсныг нотлох шийдвэр нь хууль тогтоомжид нийцэж байвал нийтэд нээлттэй зарлана.

Уг сул орон тоог нөхөх хүртэлх хугацаанд Хөдөлмөрийн тухай хуулийн **26 дугаар зүйлийн 26.1-д** “Ажилтан ажлын цагтаа багтаан өөрийн буюу бусад байгууллагад хөдөлмөрийн гэрээгээр өөр ажил, албан тушаал хавсран гүйцэтгэх, өөрийн байгууллагад өөр ажил хослон гүйцэтгэх болон ажил олгогч ажилтантай тохиролцсоноор эзгүй байгаа ажилтны үүргийг түр орлон гүйцэтгүүлэх буюу түүний ажлын ачааллыг нэмэгдүүлэн ажиллуулж болно.” гэсэн хуулийн заалтын дагуу албан тушаалын тодорхойлолтод тавигдсан шаардлагыг хангаж байвал хавсран ажиллуулах хуулийн зохицуулалттай.

Гагцхүү сул орон тоог нөхөхөд хуульд заасан хугацааг чанд баримтлах ёстой.

5. Төрийн албаны зөвлөлийн архивт 2005-2006 оны төрийн албаны шалгалтын материал байгаа юу? Лавлагаа авч болох уу?

Төрийн албаны зөвлөлийн архивт 2005-2006 оны шалгалтын материал байгаа. Тухайн үед хүчин төгөлдөр үйлчилж байсан Төрийн албаны зөвлөлийн 2013 оны 86 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн жинхэнэ албан тушаалд анх ороход мэргэшлийн шалгалт авах журам”-ын 8.7-д “Төрийн жинхэнэ албан тушаалд анх орох иргэний нөөцөд бүртгэсэн тухай Төрийн албаны зөвлөлийн шийдвэр гарсан өдрөөс хойш 2 жилийн хугацаанд иргэний нөөцөд бүртгэлтэй байх хугацаа хүчинтэй байна” гэж заасны дагуу нөөцөд байх хугацаа дууссан учир лавлагаа авах болон өгөх эрх зүйн ач холбогдолгүй.

Энэ хариулт нөөцөд байх хугацаа дууссан бүх тохиолдолд хамаарна.

6. Би 2015 онд Төрийн албан хаагчийн шалгалт өгч нөөцөд бүртгэгдсэн. 2016 оноос хойш төрийн үйлчилгээний албан тушаалд ажиллаж байгаа. Одоо төрийн захиргааны албан тушаалд ажиллах бол дахин шалгалт өгөх үү?

Тухайн үед хүчин төгөлдөр үйлчилж байсан Төрийн албаны зөвлөлийн 2013 оны 86 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн жинхэнэ албан тушаалд анх ороход мэргэшлийн шалгалт авах журам”-ын 8.7-д “Төрийн жинхэнэ албан тушаалд анх орох иргэний нөөцөд бүртгэсэн тухай Төрийн албаны зөвлөлийн шийдвэр гарсан өдрөөс хойш 2 жилийн хугацаанд төрийн жинхэнэ албанд орох иргэний нөөцөд бүртгэлтэй байх хугацаа хүчинтэй байна” гэж заасны дагуу нөөцөд байх хугацаа дууссан байна.

Төрийн албаны тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн 33 дугаар зүйлийн 33.3-т “Ерөнхий шалгалтыг төрийн жинхэнэ алба хаах хүсэлтэй, энэ хуулийн 22.1-д заасан шаардлагыг хангасан иргэнээс, тусгай шалгалт /тухайн албан тушаалын/-ыг мөн хуулийн 27.1.1, 27.1.2-т заасан төрийн албан хаагчаас болон мөн хуулийн 27.1.3-т заасан нөөцөд байгаа иргэдээс тус тус авна” гэж заасны дагуу

ерөнхий шалгалт өгч нөөцөд орсоны дараа тусгай шалгалт өгч төрийн захиргааны албан тушаалд томилогдоно.

Ийм учраас төрийн жинхэнэ буюу төрийн захиргааны албанд ажиллахын тулд юуны түрүүнд төрийн албаны ерөнхий шалгалт өгч тэнцэн, нөөцөд бүртгэгдсэн байх учиртай юм.

7. Цэргийн жинхэнэ албанаас түр чөлөөлөгдсөн иргэн төрийн албаны ерөнхий шалгалт өгөх боломжтой юу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1.6-д “хуулийн дагуу цэргийн жинхэнэ алба хаах үүрэг хүлээсэн иргэн үүргээ биелүүлсэн байх” гэж заасан бөгөөд 2008 оны 6 дугаар сарын 3-ны өдрөөс өмнө 18 нас хүрсэн, түүнчлэн эмнэлгийн магадлагаагаар эрүүл мэндээр тэнцээгүй, хуульд заасан бусад үндэслэлээр **цэргийн жинхэнэ албанаас түр буюу бүрмөсөн чөлөөлөгдсөн иргэнд чөлөөлөх үндэслэлийг хуулиар тогтоосон байдаг. Энэ тохиолдолд төрийн албаны ерөнхий шалгалт өгч болно.**

8. Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн нарийн бичгийн даргын сул орон тоо гарсан үед ЗДТГ-ын даргыг шилжүүлэн ажиллуулах тохиолдолд төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх үү?

Төрийн албаны тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1-д “Албан ажлын зайлшгүй шаардлагыг үндэслэн төрийн жинхэнэ албан хаагчтай тохиролцож, эсхүл тухайн байгууллагад 10 ба түүнээс дээш жил нэг албан тушаалд ажиллаж байгаа албан хаагчийг удирдлагын санаачилгаар төрийн албаны нэг байгууллагаас нөгөө байгууллагад тэдгээрийн удирдлагын хооронд харилцан тохиролцсоны дагуу шилжүүлэн ажиллуулж болно.” гэж заасан байдаг. Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 275 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн захиргааны албан тушаалын ангилал, зэрэглэл, жагсаалт”-ын нутгийн захиргааны байгууллагын Удирдах албан тушаалын ангилалд Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн нарийн бичгийн дарга ТЗ-12, Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга ТЗ-12”-д байхаар тогтоожээ.

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга, Төрийн албаны зөвлөлийн даргын хамтарсан 2019 оны 34/31 дүгээр тушаалаар баталсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах журам”-ын албан тушаалын тодорхойлолтод заасан шаардлага хангаж байгаа бол дээрх албан тушаал хашдаг албан хаагчдыг хооронд нь шилжүүлэн томилж болно.

9. Тусгай шалгалтыг хэрхэн зохион байгуулдаг вэ?

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 14 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх болзол журам”-ын 1.3-т заасан харьяалмын дагуу тусгай шалгалтыг зохион байгуулна.

10. Нэг ой 8 сартай хүүхэдтэй эх ажилдаа орох өргөдөл гаргахад хуулийн хугацаанд хариу өгөөгүй бөгөөд төрийн албаны шалгалт өгөх шаардлага тавьж байгаа нь зөв үү?

Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.4-т “жирэмсний болон амаржсаны амралттай болон хүүхэд асрах чөлөөтэй байгаа” гэж заасны дагуу ажил, үүргээ гүйцэтгээгүй үед ажил, албан тушаалыг хэвээр хадгалагдана гэсэн хуулийн заалттай тул хүүхэд асрах чөлөө авсан эх ажилдаа эргэж орох тохиолдолд төрийн албаны шалгалт өгөхгүй бөгөөд өмнөх албан тушаалд үргэлжлүүлэн ажиллах боломж нээлттэй байх ёстой.

Гэхдээ төрөхөөс өмнө ажил, албан тушаалд томилогдохдоо хууль журмын дагуу төрийн албаны ямар нэгэн шалгалт өгөөгүй, өөрөөр хэлбэл хууль зөрчин томилогдсон байсан бол энэхүү баталгааг эдлэхгүй.

11. Аймгийн ЗДТГ-т ахлах мэргэжилтний сул орон тоонд мэргэжилтнийг шатлан дэвшүүлж болох уу? Энэ тохиолдолд тусгай шалгалт өгөх юм уу?

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 16 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн албан тушаалд шатлан дэвшүүлэх журам”-ын 2.5-д “Төрийн албаны тухай хуулийн 26.3-т заасны дагуу ажилласан жилийг тогтоосон тусгай шаардлагын 50 хувийг хангасан төрийн албан хаагч энэ журамд заасан болзол хангасан тохиолдолд шатлан дэвшүүлэх тухайн албан тушаалын шалгалтад оролцох эрхтэй” гэж заасан байдаг. Энэ тохиолдолд тусгай шалгалт заавал өгнө.

12. Төрийн жинхэнэ албан тушаалын сул орон тоог ямар хугацаанд Төрийн албаны зөвлөл, салбар зөвлөлд мэдэгдэх вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.2-т “Төрийн жинхэнэ албан тушаалын сул орон тоо гарсан тохиолдолд томилох эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан олон нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй. Томилох эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан сул орон тоо гарсан өдрөөс хойш энэ тухай мэдээллийг долоо хоногт, сонгон шалгаруулалт явуулах захиалгыг 21 хоногт багтаан төрийн албаны холбогдох шатны байгууллагад хүргүүлнэ” гэж заасан байдаг.

13. Хөдөлмөрийн чадвараа бүрэн алдсан /70 болон түүнээс дээш хувиар алдсан/ хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн /Сэтгэцийн өвчнөөс бусад/ төрийн албаны ерөнхий шалгалт өгч болох уу?

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 ны 15 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн албаны ерөнхий шалгалт өгөх болзол, журам”-ын 5.2.8-д “хөгжлийн бэрхшээлтэй бол энэ тухай нотолсон баримт”-ыг үндэслэн бүртгэж, шалгалт авахаар заасан.

14. Засгийн газрын тэтгэлэг болон Төрийн сангийн зээлээр гадаадын өндөр хөгжилтэй улс оронд суралцсан бол ажлын байр хэвээр хадгалагдах уу? Төрийн жинхэнэ албан тушаалд томилогдох тохиолдолд төрийн албаны шалгалт өгөх үү?

Төрийн албаны тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.1.2-т “зургаан сараас дээш хугацааны сургалтаар (шинэ дадлага, туршлага эзэмших сургалтыг оролцуулан) бэлтгэгдэх болсон” гэсэн үндэслэлээр төрийн албанаас түр чөлөөлөгдсөн бөгөөд мөн хуулийн 46.6-д “Энэ хуулийн 46.1-д заасан иргэнийг төрийн албан хаагчийн нөөцөд байгаад тооцно” гэж заасан байдаг. Төрийн жинхэнэ албан тушаалд томилогдох тохиолдолд тусгай шалгалт өгнө.

15. 2018 оны 12 сард төрийн албаны шалгалтыг дэс түшмэлийн албан тушаалд өгч тэнцсэн. Одоо төрийн захиргааны “Туслах” түшмэлийн ангилалд ажиллаж байгаа бөгөөд дэс түшмэлийн албан тушаал болох ТЗ-5 дээр ажиллах тохиолдолд тусгай шалгалт өгөх үү?

Тухайн үед хүчин төгөлдөр үйлчилж байсан Төрийн албаны зөвлөлийн 2013 оны 86 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн жинхэнэ албан тушаалд анх ороход мэргэшлийн шалгалт авах журам”-ын 8.4-д заасны дагуу албан тушаалын ангилал тус бүрт төрийн жинхэнэ албан тушаалын нөөцөд 2 жилийн хугацаанд бүртгэгдэж байсан.

Төрийн албаны тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн 33 дугаар зүйлийн 33.3-т “Ерөнхий шалгалтыг төрийн жинхэнэ алба хаах хүсэлтэй, энэ хуулийн 22.1-д заасан шаардлагыг хангасан иргэнээс” гэж заасны дагуу албан тушаалын ангилалаар буюу “Туслах”, “Дэс”, “Ахлах” түшмэлийн нөөц гэх ойлголт байхгүй болсон.

Өөрөөр хэлбэл төрийн албаны ерөнхий шалгалт өгч тэнцсэн иргэнийг төрийн жинхэнэ албаны нөөцөд бүртгэдэг болсон.

Иймд төрийн албаны нөөцөд байгаа иргэн төрийн захиргааны албан тушаалд томилогдох тохиолдолд Төрийн албаны тухай хуулийн 27.1.3-т заасны тусгай шалгалт өгч томилогдоно.

16. Төрийн албаны ерөнхий шалгалт өгч нөөцөд бүртгэгдсэн иргэний хувьд тухайн орон нутгийн төрийн жинхэнэ албаны нөөцөд бүртгэлтэй байж томилогдоно гэсэн. Энэ нь ямар журмаар зохицуулагддаг вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.12-т “Төрийн албаны ерөнхий болон тусгай шалгалт өгөх болзол, журам, төрийн жинхэнэ албаны нөөц бүрдүүлэх журмыг Засгийн газартай зөвшилцөн төрийн албаны төв байгууллага батална” гэж заасны дагуу Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 15 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн албаны ерөнхий шалгалт өгөх болзол, журам”-ын 11.4-т “Шалгалтад тэнцсэн иргэнийг зөвхөн тухайн аймаг, нийслэлийн төрийн жинхэнэ албаны нөөцөд бүртгэж, бүртгэлийн жагсаалтыг Зөвлөлийн цахим хуудсанд байршуулна” гэж заасан байдаг.

Иймд төрийн албаны ерөнхий шалгалтыг өгсөн орон нутгийн төрийн жинхэнэ албаны нөөцөд бүртгэгдсэн тохиолдолд тухайн орон нутгийн төрийн захиргааны албан тушаалд тусгай шалгалт өгч байж томилогдоно.

17. Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх болзол, журмын 2.3.3 дахь заалтын нээлттэй сонгон шалгаруулалт гэж юу вэ? Тусгай шалгалтаас ялгаатай юу?

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 14 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх болзол, журам”-ын 2.3.3-т заасан нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарлах гэдэг нь Төрийн жинхэнэ албаны гүйцэтгэх, туслах албан тушаалын сул орон тоог шатлан дэвшүүлэх журмын дагуу тухайн байгууллагад ажиллаж байгаа төрийн албан хаагчаас, эсхүл холбогдох бусад төрийн байгууллагад ажиллаж байгаа албан хаагчаас, хэрэв нөхөгдөхгүй бол төрийн жинхэнэ албаны нөөцөд байгаа иргэдээс нөхнө, тэгээд нөхөгдөхгүй бол тухайн албан тушаалын сул орон тоог нөхөх нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарлана гэж заасан.

Эхний гурван тохиолдолд зааснаар уг орон тоог нөхөх боломжгүй бол тухайн албан тушаалд нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарлаж тусгай шалгалтыг зохион байгуулна.

Энэ сонгон шалгаруулалтад нөөцөд бүртгэлтэй, шалгуур хангасан иргэд орж өрсөлдөх боломжтой.

18. Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх болзол, журмын 6.11 дэх хэсэг маргаан үүсгэх магадлалтай. Ямар нотолгоонд үндэслэж давуу байдал олгох вэ?

Залуучуудын хөгжлийг дэмжих тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.10-т “энэ хуулийн 6.1.3, 6.1.4, 8.1.3 дахь заалт, 8.3 дахь хэсэгт заасан үйл ажиллагаанд хамрагдаж, төрийн албанд орох сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн залуучуудыг төрийн албанд ажиллахад давуу тал болгон тооцно” гэж заасан.

Үүнд нийтэд тусгай сайн дурын ажилд манлайлан оролцсон, гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд оролцсон, түүх, соёлоо мэддэг, эх оронч үзэлтэй, бие дааж амьдрах чадвартай,

хариуцлагатай иргэн болж төлөвшихөд чиглэсэн амьдрах ухааны чадварыг эзэмшүүлэх хөтөлбөрийн дагуу цэргийн мэргэжил олгох сургалтад 18-27 насны залуучууд хамрагдсан, цэргийн мэргэжил олгох сургалтад 18-27 насны эмэгтэйчүүд сайн дурын үндсэн дээр хамрагдсаныг ойлгоно.

Дээр дурдсан нөхцөлийг батлан хамгаалах, онцгой байдал хариуцсан төрийн байгууллагын албан ёсны тодорхойлолт, шагналын үнэмлэх, гэрчилгээгээр нотлогдох бөгөөд улаан загалмайн нийгэмлэг, нийгмийн халамжийн байгууллагын холбогдох бичиг баримтыг үнэлж давуу байдлыг олгож болно.

19. Тусгай шалгалтад бүртгүүлэх иргэдээс сэтгэцийн өвчин эмгэггүй байх гэсэн магадалгааг хаанаас авах вэ?

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 14 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх болзол, журам”-ын 4.1.3-т сэтгэцийн өвчин эмгэггүй байх болзол хангасан албан хаагч, иргэн тусгай шалгалтад бүртгүүлнэ. Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төвөөс сэтгэцийн өвчин эмгэггүй гэдгийг нотолсон баримтыг авна.

Аймгийн хувьд аймгийн нэгдсэн эмнэлэгийн лавлагаа, тодорхойлолттой байж болно.

20. Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөхөд ял шийтгэл эдэлж байгаагүй гэсэн магадалгааг авах шаардлагатай юу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1-д “Хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн жинхэнэ албан тушаалд дараах нийтлэг шаардлагыг хангасан иргэнийг томилно” гэж заасны дагуу “Эрүүгийн хуульд заасан авлига, албан тушаалын гэмт хэрэг үйлдэж шүүхэр ял шийтгүүлж байгаагүй байх” гэсэн тодорхойлолтыг Цагдаагийн ерөнхий газраас гаргуулсны үндсэн дээр томилгоо хийгдэнэ.

21. Ерөнхий шалгалт өгөөд Сумын Засаг даргын Тамгын газрын мэргэжилтнээр туслах түшмэлийн албан тушаалд томилогдож болох үү?

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 14 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх болзол, журам”-ын 2.4-т “туслах түшмэлийн албан тушаалын сул орон тоог төрийн жинхэнэ албаны нөөцөд байгаа иргэдээс нөхнө” гэж заасны дагуу нөхнө.

22. Хуульчийн сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн иргэн төрийн жинхэнэ албан тушаалд томилогдох тохиолдолд төрийн албаны ерөнхий шалгалтыг өгөх үү?

Төрийн албаны тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.3-т “Ерөнхий шалгалтыг төрийн жинхэнэ алба хаах хүсэлтэй, энэ хуулийн 22.1-д заасан шаардлагыг хангасан иргэнээс ... тус тус авна” гэж заасан.

Иймд хуульчийн сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн эсэхээс үл хамаарч төрийн жинхэнэ албан тушаалд томилогдох тохиолдолд төрийн албаны ерөнхий болон тусгай шалгалт өгч томилогдоно.

Төрийн албаны ерөнхий болон тусгай шалгалтыг хуульчийн сонгон шалгаруулалтын шалгалтаар орлуулахгүй.

ТӨРИЙН ЖИНХЭНЭ АЛБАН ХААГЧИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Албан
хаагчийн
гүйцэтгэлийн
зорилт

Мэдлэг
чадвараа
дээшлүүлэх
зорилт

Төрийн жинхэнэ
албан хаагчийн
гүйцэтгэлийн
төлөвлөгөө

Дараах хэсэгтэй байна:

- Хэмжих шалгуур үзүүлэлт
- Хүрэх түвшин
- Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ
- Гүйцэтгэж дуусах хугацаа
- Тайлбар

Албан тушаалын
тодорхойлолттой
уялдсан

Нэгжийн
төлөвлөгөөнд
үндэслэсэн

СТРАТЕГИ БОЛОН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

23. Сумын Засаг Даргын Тамгын газар, агентлаг, төрийн байгууллагууд стратеги төлөвлөгөө боловсруулж батлуулах шаардлагатай юу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 53.1-д төсвийн ерөнхийлөн захирагч хууль тогтоомжид нийцүүлэн харьяа байгууллагын 4 жилийн стратеги төлөвлөгөөг боловсруулан баталж, хэрэгжилтийг хариуцсан зохион байгуулахаар, Засгийн газрын 2019 оны 36 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Стратеги төлөвлөгөө боловсруулах, батлах, хэрэгжилтийг хангах журам”-ын 2.1-д Төрийн албаны тухай хуульд заасны дагуу Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, яам нь тухайн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний стратеги төлөвлөгөөг, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар нь тухайн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн стратеги төлөвлөгөөг Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр батлагдсанаас хойш хоёр сарын дотор, дөрвөн жилийн хугацаатайгаар боловсруулж төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар батлуулан, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулахаар тус тус заасан байна. Иймээс сумын Засаг даргын Тамгын газар, агентлаг, төрийн байгууллага нэг бүр стратеги төлөвлөгөөтэй байх шаардлагагүй юм.

24. Төрийн албаны тухай хуулийн 53.1 –д Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хууль тогтоомжид нийцүүлэн харьяа байгууллагын 4 жилийн стратеги төлөвлөгөөг боловсруулан баталж , хэрэгжилтийг хариуцсан зохион байгуулахаар гэж тус тус заасан. Энэ нь сумын хэмжээнд нэг стратеги төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж хэрэгжүүлнэ гэсэн ойлголт уу? Эсвэл журмын 2.1.-д зааснаар аймгийн хэмжээнд засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн стратеги төлөвлөгөөг аймгийн засаг даргын тамгын газар боловсруулж батлуулахаар гэсэнээр аймгийн хэмжээнд 1 стратеги төлөвлөгөөтэй байх уу?

Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь тухайн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн стратеги төлөвлөгөөг Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр батлагдсанаас хойш хоёр сарын дотор, дөрвөн жилийн хугацаатайгаар боловсруулж төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар батлуулан, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулахаар заасан байна. Иймээс аймгийн хэмжээнд нэг стратеги төлөвлөгөөтэй байна.

25. Төрийн үйлчилгээний албан хаагч гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө хийх шаардлагатай юу? Энэ талаар мэдээлэл өгнө үү?

Төрийн албаны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3-т зааснаар төрийн үйлчилгээний албан хаагчийн эрх зүйн байдлын талаар Төрийн албаны тухай хуулиар зохицуулаагүй асуудлыг Хөдөлмөрийн тухай хуулиар зохицуулахаар заасан байна. Иймээс энэ харилцааг байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журмаар зохицуулах боломжтой. Гэхдээ төрийн үйлчилгээний албан хаагчийн ажлын үр дүнг үндэслэн цалингийн шатлал ахиулах, үр чадварын нэмэгдэл олгох, мөнгөн урамшуулал олгох асуудлыг Засгийн газрын 2019 оны 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-д заасан байгаа тул ажлын үр дүнг илтгэх гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөтэй байх нь зүйтэй.

26. Төрийн үйлчилгээний удирдах албан тушаалтан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах загвар гарсан үү? Тайлантай холбоотой маргаан, гомдлыг хаана гаргах вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 52 дугаар зүйлийн 52.3-т төсвийн байгууллагын төсвийн шууд захирагчийн ажлын гүйцэтгэл, үр дүнг харьяа байгууллагын ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгээр үнэлэхээр, Засгийн газрын 2019 оны 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 1.2.1-д төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь харьяа байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээ, ажлын үр дүнг үндэслэн холбогдох гүйцэтгэлийн үнэлгээний журамд тодорхойлсон мөнгөн урамшуулал авах нөхцөлийг хангасан төсвийн төвлөрүүлэн захирагч болон төсвийн шууд захирагчид ажлын гүйцэтгэлийн үнэлгээ, улирлын ажлын үр дүнг үндэслэн мөнгөн урамшуулал олгохоор

заасан байна. Иймээс төсвийн шууд захирагч нь байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, түүний үр дүнг хариуцна.

Түүнчлэн Засгийн газрын 2019 оны 276 дугаар тогтоолын хавсралтаар төрийн үйлчилгээний албан тушаалын зэрэглэлийг тогтоосон бөгөөд төрийн үйлчилгээний удирдах албан тушаалд төсийн шууд захирагч болон нэгжийн дарга нарыг багтаасан байна. Нэгжийн дарга нар нэгжийн ажлын үр дүнг төсвийн шууд захирагчийн өмнө хариуцна. Иймээс нэгжийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж ажиллах нь зүйтэй. Ингэхдээ Засгийн газрын 2019 оны 38 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журам”-ыг жишиг болгон ашиглаж болно. Төрийн албан хаагч гүйцэтгэлийн үнэлгээ, тайлантай холбоотой маргааныг дээд шатны байгууллага, албан тушаалтанд гаргаж шийдвэрлүүлэх эрхтэй байна.

27. Босоо удирдлагатай төрийн албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг Засаг даргын Тамгын газрын дарга батлах уу? Хэн дүгнэх вэ?

Засгийн газрын 2019 оны 38 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журам”-ын 2.5-д сум, дүүрэг дэх босоо удирдлагатай байгууллагын албан хаагч тухайн шатны Засаг даргын Тамгын газрын дарга болон өөрийн харьяалах төсвийн шууд захирагчаар гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулахаар заасан байна. Мөн сум, дүүрэг дэх босоо удирдлагатай байгууллагын албан хаагчийн тайланг тухайн шатны ЗДТГ-ын даргын баталгаажуулснаар харьяалах дээд шатны байгууллагын үнэлгээний баг үнэлнэ. /журмын 4.3/

28. Аймгийн Засаг даргаас сумын Засаг даргатай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж дүгнэдэг. Төрийн албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөтэй холбоотойгоор цаашид сумын Засаг даргын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөөр ажлыг нь дүгнэх үү?

Аймаг, сумын Засаг дарга нарын хамтран ажиллах гэрээтэй холбоотой харилцааг Төрийн албаны тухай хууль тогтоомжоор зохицуулахгүй. Харин сумын Засаг даргын Тамгын газрын даргын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөөр ажлыг нь дүгнэнэ.

29. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр гэх мэт дунд хугацааны бодлогын баримт бичгүүдээс стратеги төлөвлөгөө ямар ялгаатай вэ?

Стратегийн төлөвлөгөө нь Монгол Улсын хөгжлийн үзэл баримтлал, төрөөс баримтлах бодлого, бүсчилсэн хөгжлийн бодлого, аймаг, нийслэлийг хөгжүүлэх хэтийн зорилт, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр зэрэг бодлогын баримт бичгүүдэд дэвшүүлсэн зорилго, зорилтуудтай уялдуулан орон нутагт 4 жилдээ хийгдэх ажлын цогц төлөвлөгөө байна. Үүгээрээ тодорхой зорилгод чиглэсэн дунд хугацааны хөтөлбөрүүдээс ялгаатай.

ТӨРИЙН ЖИНХЭНЭ АЛБАНЫ НӨӨЦ

НӨӨЦИЙН САНГИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН, НӨӨЦӨД БАЙХ ХУГАЦАА

Төрийн жинхэнэ албан тушаал эрхэлж байгаа албан хаагчийн нөөц

НӨӨЦӨД БАЙХ ХУГАЦАА: 3 ЖИЛ

Төрийн жинхэнэ албаны ерөнхий шалгалт өгч тэнцсэн иргэний нөөц

Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр нөхөр /эхнэр/ нь өөр орон нутагт шилжин ажиллах болсон, эсхүл гэр бүлийн хүнд өвчтэй аль нэг гишүүнээ асрахаар чөлөөлөгдсөн албан хаагчийн нөөц

Төрийн зардлаар их, дээд сургуульд суралцуулж төгссөн иргэний нөөц

НӨӨЦӨД БАЙХ ХУГАЦАА: ТЭТГЭВЭР ТОГТООЛГОХ НАСАНД ХҮРТЭЛ

Төрийн албаны тухай хуулийн 62.1.4, Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд заасны дагуу цэргийн тэтгэвэр тогтоолгож албан тушаалаас чөлөөлөгдсөн иргэний нөөц

Төрийн өндөр албан тушаалтны зэрэг зиндаа, түүнтэй адилтгах төрийн албан тушаалтны зэрэглэлд хамаарах албан тушаал эрхэлж байсан албан хаагчийн удирдах албан тушаалтны нөөц

Төрийн албаны тухай хуульд заасны дагуу төрийн жинхэнэ албан тушаалаас түр чөлөөлөгдсөн албан хаагчийн нөөц

*/Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны
17 дугаар тогтоолоор "Төрийн жинхэнэ
албаны нөөц бүрдүүлэх журам"-ыг баталсан./*

ТӨРИЙН ЖИНХЭНЭ АЛБАН ХААГЧИЙН НӨӨЦ БҮРДҮҮЛЭХ

30. Захиргааны хэргийн шүүхийн эвлэрүүлэх захирамжийг үндэслэн төрийн захиргааны албан тушаалаас чөлөөлсөн шийдвэр гарсан. Одоо нөөцөд бүртгэлтэй юу?

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн 17 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн жинхэнэ албаны нөөц бүрдүүлэх журам”-ын 2.1-д “Нөөцийн сан нь доор дурдсан бүрэлдэхүүн хэсэгтэй байна: 2.1.6.эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр нөхөр /эхнэр/ нь өөр орон нутаг, гадаад улс, олон улсын байгууллагад шилжин ажиллах болсон, эсхүл гэр бүлийн хүнд өвчтэй аль нэг гишүүнээ асрах зайлшгүй шаардлагын улмаас төрийн жинхэнэ албанаас чөлөөлөгдсөн албан хаагчийн нөөц”, 4.1-т “Энэ журмын 2.1.2, 2.1.6, 2.1.7-д заасан иргэн, төрийн жинхэнэ албанаас чөлөөлөгдсөн албан хаагчийн нөөцөд байх хугацаа 3 жил байна. Төрийн захиргааны албан тушаалаас чөлөөлөгдснийг хууль бусад тооцсон шүүхийн шийдвэр нь эвлэрснээс үл шалтгаалан хүчинтэй үлдсэн бол нөөцөд бүртгүүлж болно. Ингэхдээ Салбар зөвлөлд, эсхүл Төрийн албаны зөвлөлд холбогдох баримт нотолгоог хавсарган бичгээр хүсэлт гаргана.

31. Төрийн захиргааны албан тушаалд хүүхэд асрах чөлөөтэй хүний оронд түр ажиллаж байгаад тухай албан тушаалаас чөлөөлөгдсөн. Энэ тохиолдолд нөөцөд бүртгэх үү?

Төрийн албаны ерөнхий шалгалт өгч нөөцөд бүртгүүлсэн иргэн хүүхэд асрах чөлөөтэй байгаа албан хаагчийн оронд түр орлон гүйцэтгэж байгаад чөлөөлөгдсөн гэсэн үндэслэлээр нөөцөд бүртгүүлэхгүй. Харин төрийн жинхэнэ албаны нөөцөд байх хугацаа дуусаагүй бол нөөцөд бүртгэлтэйд тооцогдоно.

32. 2019 оноос өмнө Удирдах ажилтны сонгон шалгаруулалтад орж, нөөцөд бүртгэгдсэн бөгөөд нөөцөд байх хугацаа дуусаагүй байгаа. Гэвч шинэ хуулиар тухайн удирдах албан тушаалтны албан тушаалд тавигдах шаардлага шалгуурт хүрэхгүй буюу ажилласан жил нэг жилээр дутуу байна. Энэ тохиолдолд томилж болох үү?

Төрийн албаны тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь хэсэгт “Энэ хуулийн 23.2-т заасан ажилласан жилийг тогтоосон тусгай шаардлагын 50 хувийг хангасан төрийн албан хаагчийг үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшингийн үнэлгээ, ёс зүй, мэдлэг, мэргэжил, мэргэшил, туршлага, үр чадварыг харгалзан хугацаанаас өмнө шатлан дэвшүүлж болно.” гэж заасан тул шатлан дэвших тохиолдол бүрт албан тушаалын тусгай шалгалтыг өгч хамгийн өндөр оноо авсан бол томилогдох боломжтой.

33. Туслах түшмэлийн шалгалт өгч 2018 онд нөөцөд бүртгэгдсэн иргэн 2019 онд дэс түшмэлийн орон тоонд жинхлэн томилогдож болох үү?

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 02 дугаар тогтоолын зургаадугаар хавсралтаар “Төрийн захиргааны гүйцэтгэх албан тушаалын дэс түшмэл, түүнтэй адилгах албан тушаалд тавигдах тусгай шаардлага” батлагдсан бөгөөд дэс түшмэлийн албан тушаал эрхлэхийн тулд туслах түшмэлийн албан тушаалд 2-оос доошгүй жил ажилласан байх туршлагын шаардлага тавигддаг. Энэ тусгай шаардлагыг хангаж байгаа тохиолдолд тухайн дэс түшмэлийн албан тушаалын шалгалтад оролцох боломжтой байдаг. Туслах түшмэлийн албан тушаалд ажилласан энэ шаардлагыг хангаагүй бол дэс түшмэлийн албан тушаалын шалгалтад орж ажиллах боломжгүй.

34. Төрийн захиргааны албан тушаалд ажиллаж байгаад тэтгэвэрт гарсан тохиолдолд төрийн жинхэнэ албаны нөөцөд бүртгэх үү. Нэг удаагийн буцалтгүй тусламжаа аваад төрийн албанаас чөлөөлөгдсөн бол эргэж төрийн албаны тусгай шалгалт өгч болох уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.2 дахь хэсэгт “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг дараахь үндэслэлээр төрийн албанаас чөлөөлнө: 46.2.2.тэтгэвэр тогтоолгох насанд хүрсэн” гэж заасны дагуу төрийн жинхэнэ албанаас чөлөөлөгдсөнөөр төрийн жинхэнэ албан хаагчийн эрх зүйн байдал нь дуусгавар болдог. Иймд захиргааны албан тушаалд ажиллаж байгаад тэтгэвэрт гарсан бол төрийн жинхэнэ албан тушаалд тусгай шалгалт өгөх боломжгүй бөгөөд төрийн захиргааны албанд зөвхөн хөдөлмөрийн гэрээний үндсэн дээр ажиллах боломжтой.

ШАТЛАН ДЭВШИХ

35. Өмнө нь ахлах түшмэлийн орон тоонд ажиллаж байгаад дэс түшмэлийн орон тоонд шууд томилогдох уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.1 дэх хэсэгт “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг дараах үндэслэлээр захиргааны санаачилгаар албан тушаал бууруулж болно: 45.1.1-д хууль тогтоомж болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүрэг, зорилго, зорилтоо хангалтгүй биелүүлсэн; 45.1.2-д үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшин нь тухайн албан тушаал эрхлэх шаардлага хангахгүй болсон; 45.1.3. хуульд заасан бусад үндэслэл” гэж заасан байдаг. Зөвхөн эдгээр үндэслэлээр албан хаагчийн албан тушаалыг захиргааны санаачлагаар бууруулж болно.

36. Шатлан дэвшүүлж байгаа төрийн албан хаагч тусгай шалгалтад ороод хамгийн өндөр оноо авсан тохиолдолд томилох эрх бүхий албан тушаалтан татгалзсан тохиолдолд төрийн албан хаагчийн эрх нь зөрчигдсөн гэж үзэх үү?

Төрийн албаны тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.3 дахь хэсэгт “Энэ хуулийн 27.1-д заасан тохиолдолд томилох эрх бүхий этгээд төрийн албаны төв байгууллагаас санал болгосон нэр дэвшигчийг холбогдох албан тушаалд томилно. Томилох эрх бүхий этгээд төрийн албаны төв байгууллагын санал болгосон төрийн жинхэнэ албаны удирдах албан тушаалд нэр дэвшигчийг тухайн албан тушаалд томилохоос хуульд заасан үндэслэлээр нэг удаа татгалзах эрхтэй бөгөөд энэ тохиолдолд төрийн албаны төв байгууллага өөр хүнийг зохих журмын дагуу санал болгоно” гэж заасан. Нэр дэвшигчийг тухайн албан тушаалд томилохоос татгалзах нь зөвхөн хуульд заасан үндэслэлтэй байх ёстой. Татгалзсан үндэслэл нь хууль ёсны бол хамгийн өндөр оноо авсан эсэхээс үл хамааран дараагийн хүнийг санал болгоно. Энэ нь өмнөх нэр дэвшигчийн эрхийг зөрчсөнд тооцогдохгүй.

Төрийн албанд нэр дэвшигч эрх, ашиг сонирхол нь зөрчигдсөн гэж үзвэл гомдлоо Төрийн албаны зөвлөлд гаргаж болно. Гомдлыг Монгол Улсын Их Хурлын 2019 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн 20 дугаар тогтоолын хавсралтаар шинэчлэн баталсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагч болон төрийн албанд нэр дэвшигчийн эрх зөрчигдсэн тухай маргааныг хүлээн авч, хянан шийдвэрлэх журам”-ын дагуу шийдвэрлэдэг.

37. Төрийн үйлчилгээний ажилтан төрийн албаны шалгалт өгсөн бөгөөд шатлан дэвшүүлэх шалгуурт Төрийн үйлчилгээний албан тушаалд ажилласан ажлын туршлагыг харгалзан үзэх үү?

Төрийн албаны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалтад “төрийн албан хаагч” гэж төрийн албан тушаалыг эрхэлж, эрх, үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс авч, ажиллах нөхцөл, баталгаагаар хангагдан ажиллаж байгаа этгээдийг ойлгоно” гэж заасан тул төрийн үйлчилгээний албан тушаалд ажиллаж байгаа иргэний тухайн албан тушаалд ажилласан хугацааг “төрийн албанд ажилласан хугацаа”-нд тооцно.

Төрийн үйлчилгээний албан тушаалд ажиллаж байгаа албан хаагчийн ажилласан жилийн хугацааг тооцоходоо Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоол “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох журам”-ын 382 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтын дагуу тогтооно.

АЛБАН ТУШААЛЫН АНГИЛАЛ, ЗЭРЭГ ДЭВ

38. УИХ-ын 2019 оны 21 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам”-д зааснаар ахлах түшмэлийн зэрэг дэвийг аймаг нийслэлийн ЗДТГ-ын нэгжийн дарга, түүнтэй адилгах албан тушаалтанд олгохоор заасан байгаа бөгөөд нутгийн захиргааны байгууллагын ахлах мэргэжилтэн ТЗ-7 ахлах түшмэлийн зэрэг дэв авч болох уу? 2007 оны 354 дүгээр тогтоолоор ТЗ-7 дэс түшмэлд хамрагдана. Хэрэв ахлах түшмэлийн зэрэг дэв олгохгүй тохиолдолд урьд нь зэрэг дэв авсан хүмүүсийг хэвээр хадгалах уу? Дүйцүүлж дэс түшмэл рүү буулгах уу?

УИХ-ын 2019 оны 21 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам”-ын 2.1-ийн “Дэс түшмэл”-ийн ангилалд “...аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын гүйцэтгэх албан тушаал” хамаарахаар заасан байна. Түүнчлэн төрийн захиргааны албан тушаалын ангилал, зэрэглэл, түүнд хамаарах албан тушаалын жагсаалтыг Засгийн газрын 2019 оны 275 дугаар тогтоолоор нарийвчлан тогтоохдоо төрийн захиргааны албан тушаалыг удирдах, гүйцэтгэх, туслах гэж ангилсан бөгөөд нутгийн захиргааны байгууллагын ахлах мэргэжилтэн /ТЗ-7/-г гүйцэтгэх албан тушаалын ангилалд хамааруулсан тул “Ахлах түшмэл”-ийн зэрэг дэв олгох эрх зүйн үндэслэлгүй байна. Харин төрийн албан хаагчид хууль, журамд заасны дагуу өмнө олгогдсон зэрэг дэвийг бууруулах үндэслэл байхгүй тул хэвээр хадгалагдана.

39. УИХ-ын 2019 оны 21 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам”-ын 2.6 дахь заалт нь 2.5 дахь заалтын өмнөх ангилалд ажилласан хугацааг харгалзаж үзэхгүй байхаар ойлголт үүсгээд байгаа нь төрийн захиргааны албан хаагчдад зэрэг дэв шинээр олгоход хүндрэл учруулж байна. Иймд 2.6 дахь заалтын дагуу тодорхой тайлбар, чиглэл өгнө үү?

УИХ-ын 2019 оны 21 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам”-ын 2.6 дахь заалт нь 2.5 дахь заалтыг нарийвчлан нэмэлт зохицуулалтыг агуулж байгаа болно. Журмын 2.5-д туслах, дэс, ахлах, эрхэлсэн, тэргүүн түшмэлийн ангилалд хамаарах албан тушаалд томилогдоход тавигдах төрийн албан хаасан хугацааны шаардлага бөгөөд энэхүү шаардлагыг ханган албан тушаалд томилогдсон албан хаагчид зэрэг дэвийг олгож болох хамгийн бага хугацааг журмын 2.6-д тодорхойлсон гэж ойлгоно. Зэрэг дэвийг “Дөтгөөр зэрэг”-ээс эхлэх бөгөөд цааш гутгаар, дэд, тэргүүн гэсэн зэргийг дараалал алгасахгүйгээр олгоно. 2.6 дахь заалт нь төрийн албанд болон тухайн албан тушаалын ангилалд ажиллаж байсан албан хаагчид хамаарна. Урьд нь төрийн албанд огт ажиллаж байгаагүй боловч зохих журмын дагуу төрийн захиргааны албан тушаалд томилогдоод нэг жил болж буй албан хаагчид хамаарахгүй.

Журмын 2.5 дахь заалтад туслах түшмэлийн албан тушаалд ажиллаж байгаа албан хаагчид туслах түшмэлийн дөтгөөр зэрэг олгохдоо төрийн албанд 3-аас доошгүй жил, тухайн албан тушаалд 1 болон түүнээс дээш жил ажилласан байх шаардлагыг тавьсан. Шууд туслах түшмэлийн албан тушаалд томилогдсон албан хаагчийн хувьд 3 жил ажиллуулж байж зэрэг дэвийг олгох уу, эсвэл 2.6-д заасны дагуу нэг жил ажиллуулаад олгох уу?

Туслах түшмэлийн албан тушаалд томилогдсон албан хаагчид энэ журмын 2.6-д заасны дагуу 1 жил ажилласан бол үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үндэслэн “Дөтгөөр зэрэг” туслах түшмэлийн зэрэг дэв олгож болно. Журмын 2.6 дахь заалт нь төрийн албанд болон тухайн албан тушаалын ангилалд ажиллаж байсан албан хаагчид хамаарна. Урьд нь төрийн албанд огт ажиллаж байгаагүй боловч зохих журмын дагуу төрийн захиргааны албан тушаалд томилогдоод нэг жил болж буй албан хаагчид хамаарахгүй.

40. Төрийн албан тушаалд тавигдах тусгай шаардлага, Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журамд заагдсан ажилласан жилийн хугацааг хэрхэн уялдуулж ойлгох вэ? Туслах түшмэлийн албан тушаалд 2 жил ажиллаад дэс түшмэлийн албан тушаалд томилогдон ажилласан бол зэрэг дэвийг хэрхэн олгох вэ?

Төрийн албан тушаалд тавигдах тусгай шаардлагад заасан хугацаа, төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журамд заасан хугацаа нэгэн адил бөгөөд ижил утгыг илэрхийлнэ. Харин төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв олгоход тухайн албан тушаалд ажилласан хугацаа, үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшинг харгалзан үзнэ.

Туслах түшмэлийн албан тушаалд 2 жил ажиллаад дэс түшмэлийн албан тушаалд томилогдон ажилласан төрийн албан хаагчид “Дэс түшмэлийн” дөтгөөр зэргийг тухайн албан тушаалд ажиллаж эхэлснээс хойш 1 жилийн дараа үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшинг харгалзан олгож болно.

41. Төрийн албаны зөвлөлөөс эрхэлсэн түшмэлийн зэрэг дэвийг хэзээ олгох вэ?

Журмын 2.2 дахь заалтад Эрхэлсэн түшмэлийн зэрэг дэвийг олгох эрх бүхий албан тушаалтныг зааж өгсөн байгаа ба Төрийн албаны зөвлөл нь эрхэлсэн түшмэлийн зэрэг дэвийг олгохгүй, харин зэрэг дэв ахиулах, шинээр олгохоор эрх бүхий албан тушаалтнаас ирүүлсэн ирүүлсэн материалыг хянаж саналаа зэрэг дэв олгох эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлдэг.

42. Цалингийн ангилал зэргийг тогтоох Засгийн газрын 2007 оны 354 дүгээр тогтоол хэзээ шинэчлэгдэж гарах вэ? Зэрэг дэв олгохтой холбоотой Сумдын Засаг даргын тамгын газрын дарга, ИТХ-ын нарийн бичгийн дарга, агентлагуудын хэлтсийн дарга нарт /ЛЗ-7-д ажилладаг/ ахлах түшмэлийн зэрэг дэв олгох уу? Эсвэл дэс түшмэлийн зэрэг дэв олгох уу?

УИХ-ын 2019 оны 21 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам”-ын 2.1-ийн “Дэс түшмэл”-ийн ангилалд “...аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын гүйцэтгэх албан тушаал, түүнтэй адилтгах бусад албан тушаал” хамаарахаар заасан байна. Түүнчлэн төрийн захиргааны албан тушаалын ангилал, зэрэглэл, түүнд хамаарах албан тушаалын жагсаалтыг Засгийн газрын 2019 оны 275 дугаар тогтоолоор нарийвчлан тогтооходоо төрийн захиргааны албан тушаалыг удирдах, гүйцэтгэх, туслах гэж ангилсан бөгөөд Сумдын Засаг даргын Тамгын газрын дарга, ИТХ-ын нарийн бичгийн даргыг нутгийн захиргааны байгууллагын удирдах албан тушаал буюу “Ахлах түшмэл”-ийн ангилалд хамааруулсан учир ахлах түшмэлийн зэрэг дэв олгодоно. Харин аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлагуудын нэгжийн дарга дэс түшмэлийн ангилалд хамаарагдаж байгаа тул дэс түшмэлийн зэрэг дэв олгоно.

43. УИХ-ын 2019 оны 21 дүгээр тогтоолоор баталсан Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журмын 2.5-2.7-д заалтад зааснаар хүснэгтэд байгаа өмнөх ангилалд ажилласан хугацааг харгалзахгүйгээр зэрэг дэв олгож болох мэт ойлгогдоод байна? Үүнийг хэрхэн зохицуулж олгох талаар зөвлөмж албан ёсоор өгнө үү?

Төрийн албан тушаалд тавигдах тусгай шаардлагад заасан хугацаа, төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журамд заасан хугацаа нэгэн адил бөгөөд ижил утгыг илэрхийлнэ. Тухайн төрийн захиргааны албан тушаалд Төрийн албаны тухай хуулийн 23 дугаар зүйлд заасан шаардлагыг хангасан иргэнийг томилох ёстой тул эдгээр шаардлага хангагдахгүй гэсэн нөхцөл байдал үүсэхгүй юм. Иймээс тухайн албан тушаалд ажилласан хугацаа, үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшинг харгалзан төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэвийг олгоно.

Урьд нь төрийн албанд огт ажиллаж байгаагүй боловч зохих журмын дагуу төрийн захиргааны албан тушаалд томилогдоод нэг жил болж буй албан хаагчид хамаарахгүй.

44. Аймгийн Мал эмнэлгийн газар шинээр байгуулагдсантай холбогдуулан сумдын ЗДТГ-ын Мал эмнэлгийн үржлийн тасаг нь Хөдөө, аж ахуйн тасаг болон Мал эмнэлгийн тасаг болж тусдаа байгуулагдсан. Гэтэл МЭҮТасгийн даргаар /ТЗ-6/ ажиллаж байсан албан тушаалтнууд шууд мэргэжилтэн болж албан тушаалын ангилал зэрэглэл нь ТЗ-3 болж буурсан байна. Энэ талаар тус аймгийн Дэлүүн, Толбо, Цэнгэл сумдын МЭҮ-ийн хяналтын улсын байцаагчаар ажиллаж ирсэн мал зүйч мэргэжилтэй албан хаагчид өргөдөл гаргасан байна. Уг асуудлыг хэрхэн шийдвэрлэх вэ?

Засгийн газрын 2019 оны 275 дугаар тогтоолд төрийн захиргааны албан тушаалыг удирдах, гүйцэтгэх, туслах гэж ангилсан бөгөөд Сумдын Засаг даргын Тамгын газрын мэргэжилтнийг “Туслах түшмэл”-ийн ангилал, ТЗ-3 зэрэглэлд багтаасан байна. Иймээс ТЗ-6 буюу Дэс түшмэлийн ангилалд хамаарах боломжгүй юм. Харин тухайн төрийн захиргааны байгууллага нь төрийн албан хаагчийн цалин хөлсийг бууруулахгүй байх талаар зохицуулалт хийх нь зүйтэй.

45. Төрийн захиргааны албан хаагч ангилал, зэрэглэл буурч албан тушаалд томилогдох тохиолдолд хэрхэн зохицуулах вэ?

ВИХ-ын 2019 оны 21 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам”-ын 2.9-д төрийн захиргааны албан хаагчаас өөрөөс нь үл хамаарах шалтгаанаар албан тушаал буурсан тохиолдолд тухайн төрийн захиргааны албан хаагчийн албан тушаалын зэрэг дэвийг бууруулахгүй байхаар зохицуулсан байна. Иймээс төрийн захиргааны албан хаагч ангилал, зэрэглэл буурч албан тушаалд томилогдох тохиолдолд өмнөх зэрэг дэв, түүний нэмэгдлийг хэвээр хадгална.

46. Төрийн албан хаагчдын цалингийн шатлал нэмэгдүүлэх болон төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгохдоо ямар хууль, журмыг үндэслэх вэ?

Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгоход Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох журам”-ыг баримтална. Төрийн алба хаасан хугацааг журамд зааснаар төрийн албан хаагч нэг бүрээр тогтоож, тухайн албан хаагчийн албан тушаалд томилогдсон сараас үл хамааран оны эхнээс тооцогдоно.

47. Төрийн албанд Дэс түшмэлийн ангилалд 9 жил ажилласан боловч одоо хүртэл зэрэг дэвийн нэмэгдэл олгохгүй байна. Энэ асуудлыг хэрхэн шийдвэрлэх вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.3-т “Зэрэг дэв олгохдоо төрийн албанд ажилласан буюу тухайн албан тушаалын ангилалд ажилласан хугацаа, үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшинг харгалзана” гэж заасан байгаа. Мөн Улсын Их Хурлын 2019 оны 21 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам”-д Дэс түшмэлийн ангилалд 4-өөс доошгүй жил ажилласан байх, өмнөх ангилалд буюу туслах түшмэлийн албан тушаалд 4-өөс доошгүй жил ажилласан байх үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшингээрээ хангалттай үнэлгээ авсан бол та зэрэг дэв авах ёстой. Иймээс та Төрийн албаны тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.1.3-т зааснаар дээд шатны албан хаагчид энэ талаар бичгээр санал тавьж шийдвэрлүүлэх эрхтэй.

48. Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн зэрэг дэвийн нэмэгдлийг өгөхгүй байна. Хэрхэн шийдвэрлэх вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.3-т “Зэрэг дэв олгохдоо төрийн албанд ажилласан буюу тухайн албан тушаалын ангилалд ажилласан хугацаа, үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшинг харгалзана” гэж заасан байгаа. Мөн Улсын Их Хурлын 2019 оны 21 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам”-ын 2.6-д төрийн захиргааны албан тушаалд томилогдон 1 жил ажилласан төрийн захиргааны албан хаагчид төрийн албанд ажилласан буюу тухайн албан тушаалын ангилалд ажилласан хугацаа, үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үндэслэн тухайн түшмэлийн аниалд хамаарах албан тушаалын дөтгөөр зэргийг олгож, улмаар зэрэг дэвийг ахиулах зарчим баримтална. 47, 51 дэх асуултын хариултыг үзнэ үү. Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэвийг алгасаж олгохгүй гэж заажээ. Төрийн захиргааны байгууллага зэрэг дэвийн нэмэгдлийг төсөвтөө тусган батлуулж, хуулийн дагуу шалгуурыг хангасан төрийн захиргааны албан хаагчдад олгох ёстой. Иймээс та Төрийн албаны тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.1.3-т зааснаар дээд шатны албан хаагчид энэ талаар бичгээр санал тавьж шийдвэрлүүлэх эрхтэй.

49. Сумдад адил түвшинд ажиллаж байгаа Улсын бүртгэлийн газар, Нийгмийн даатгал, халамжийн мэргэжилтнүүд Т3-5 зэрэглэлээр цалин авдаг. Гэтэл бусад мэргэжилтнүүд Т3-3 зэрэглэлээр цалинждаг. Энэ шатлалыг хэзээ нэмэх вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.4-т тухайн албан хаагчийг томилох эрх бүхий этгээд албан тушаалын тодорхойлолт тус бүрийг төрийн албаны төв байгууллагын зөвшөөрлийг үндэслэн батлахаар заасан. Төрийн албаны зөвлөлөөс албан тушаалын тодорхойлолтыг Засгийн газрын 2019 оны 275 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан төрийн захиргааны албан тушаалын ангилал, зэрэглэл, жагсаалтыг чанд баримтлан хянаж зөвшөөрөл олгож байгаа тул цаашид ижил түвшний албан тушаалын ангилал, зэрэглэл өөр байх нөхцөл байдал үүсэхгүй байх талаар анхааран ажиллаж байна.

50. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөө хангалттай биелүүлсэн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох болон ангилал, зэрэг дэв ахиулах арга хэмжээг хамт авч болох уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 52 дугаар зүйлийн 52.2-т төрийн жинхэнэ албан хаагчийг албан тушаал дэвшүүлэх, цалин хөлсийг өөрчлөх, цол, зэрэг дэв олгох, урамшуулах, зохих шатны сургалтад хамруулах, албан тушаал бууруулах, хариуцлага хүлээлгэх асуудлыг түүний ажлын гүйцэтгэл, үр дүнг үндэслэн шийдвэрлэхээр заасан. Мөн Засгийн газрын 2019 оны 38 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журам”-д албан тушаал дэвшүүлэх, цалин хөлсийг өөрчлөх, цол, зэрэг дэв олгох, урамшуулах арга хэмжээг дараалан юм уу аль нэгийг нь сонгож хэрэглэх зохицуулалт байхгүй тул эдгээрийг нэгэн зэрэг хамтад нь олгох боломжтой.

ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭХ ЖУРАМ

Албан тушаал	<ul style="list-style-type: none">• Түр орлон гүйцэтгэх албан тушаалтан
Байгууллагын дарга	<ul style="list-style-type: none">• Дэд дарга, орлогч
Дэд дарга, орлогчгүй, эсхүл эзгүй тохиолдолд	<ul style="list-style-type: none">• чиг үүрэг нь хамгийн ойр хамааралтай зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжийн дарга
Дээр дурдсанаас бусад тохиолдолд	<ul style="list-style-type: none">• тухайн төрлийн албан тушаалын чиг үүрэгт нь хамгийн ойр хамааралтай албан хаагчтай тохиролцсоны дагуу
Жирэмсний болон амаржсаны амралттай, хүүхэд асрах чөлөөтэй, түүнчлэн эрүүл мэндийн шалтгааны улмаас 3 сараас 1 жил хүртэл хугацаагаар эмчлүүлж, сувилуулах шаардлагатай болсон тохиолдолд	<ul style="list-style-type: none">• албан тушаалын чиг үүрэг нь хамгийн ойр хамааралтай албан хаагч, эсхүл төрийн албан хаагчийн нөөцөд бүртгэгдсэн иргэнийг сонгон авч, тодорхой хугацаагаар түр орлон гүйцэтгүүлэх

АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭХ

51. Мэргэжилтэн жирэмсний амралт авсан. Нөөцөөс нөхөх гэхээр мэргэжил тохирох хүн байхгүй бол хэрхэн зохицуулах вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 42, 43 дугаар зүйлээр төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэх үндэслэл, журмыг зохицуулсан. Тус хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.3.4 дэх заалтад “жирэмсний болон амаржсаны амралттай, хүүхэд асрах чөлөөтэй, түүнчлэн эрүүл мэндийн шалтгааны улмаас 3 сараас 1 жил хүртэл хугацаагаар эмчлүүлж, сувилуулах шаардлагатай болсон тохиолдолд албан тушаалын чиг үүрэг нь хамгийн ойр хамааралтай албан хаагчаар, эсхүл төрийн албан хаагчийн нөөцөд бүртгэгдсэн иргэнийг сонгон авч, тодорхой хугацаагаар түр орлон гүйцэтгүүлэх” гэж заасан. Энэ дагуу Төрийн жинхэнэ албан хаагчаар түр орлон гүйцэтгүүлэх, эсвэл нөөцөд байгаа иргэдээс сонгон авч түр орлон гүйцэтгүүлэх ёстой. Нөөцөд хүн байхгүй бол Төрийн албаны зөвлөлд энэ тухайгаа ирүүлж шийдвэрлүүлэх нь зүйтэй.

52. Төрийн үйлчилгээний албан тушаалд ажилладаг бөгөөд одоо төрийн захиргаа /дэс түшмэл, ТЗ-5/-ны албан тушаалыг хавсран гүйцэтгэж байна. Хавсран ажиллаж буй албан тушаалд жинхлэн томилогдохын тулд заавал туслах түшмэлээр ажилласан байх ёстой юу?

1. Төрийн албан тухай хуулийн 42, 43 дугаар зүйлд төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэх үндэслэл, журмыг зохицуулсан. Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгүүлэх тохиолдолд зөвхөн төрийн жинхэнэ албан хаагчаар түр орлон гүйцэтгүүлдэг. Төрийн албаны тухай хуульд “хавсран, эсхүл хослон” гүйцэтгэх тухай зохицуулалт хуульчлагдаагүй тул төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг төрийн үйлчилгээний албан хаагчаар гүйцэтгүүлэх нь хуулийн 43 дугаар зүйлд заасан журамд нийцэхгүй.

2. Төрийн жинхэнэ албан тушаал эрхлэхийн тулд Төрийн албаны тухай хуулийн 33 дугаар зүйлд зохицуулагдсан “Төрийн жинхэнэ албаны ерөнхий шалгалт ба тусгай шалгалт”-ыг өгнө. Түүнчлэн Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 01 дүгээр сарын 11-ны өдрийн №02 дугаар тогтоолын зургаадугаар хавсралтаар батлагдсан “Төрийн захиргааны гүйцэтгэх албан тушаалын дэс түшмэл, түүнтэй адилтгах гүйцэтгэх албан тушаалд тавигдах тусгай шаардлага”-д заасан тусгай шаардлагыг хангасан байх ёстой. Тусгай шаардлагад зааснаар төрийн захиргааны гүйцэтгэх албан тушаалын дэс түшмэлийн албан тушаал эрхлэхийн тулд туслах түшмэлийн албан тушаалд 2-оос доошгүй жил ажилласан байх шаардлага тавигддаг.

53. Түр чөлөөлөгдсөн албан хаагчийн албан үүгийг ямар зарчмаар орлон гүйцэтгүүлэх вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 42, 43 дугаар зүйлээр төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэх үндэслэл, журмыг зохицуулсан. Тус хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.3 дахь хэсэгт “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг дараах журмаар түр орлон гүйцэтгүүлнэ: 43.3.1.байгууллагын даргын албан үүргийг түүний дэд дарга, орлогч түр орлон гүйцэтгэх; 43.3.2.дэд дарга, орлогчгүй, эсхүл эзгүй тохиолдолд байгууллагын даргын албан үүргийг чиг үүрэг нь хамгийн ойр хамааралтай зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжийн даргаар түр орлон гүйцэтгүүлэх; 43.3.3.энэ хуулийн 43.3.1, 43.3.2-т зааснаас бусад тохиолдолд албан тушаалтны албан үүргийг тухайн төрлийн албан тушаалын чиг үүрэгт нь хамгийн ойр хамааралтай албан хаагчтай тохиролцсоны дагуу түр орлон гүйцэтгүүлэх; 43.3.4.жирэмсний болон амаржсаны амралттай, хүүхэд асрах чөлөөтэй, түүнчлэн эрүүл мэндийн

шалтгааны улмаас 3 сараас 1 жил хүртэл хугацаагаар эмчлүүлж, сувилуулах шаардлагатай болсон тохиолдолд албан тушаалын чиг үүрэг нь хамгийн ойр хамааралтай албан хаагчаар, эсхүл төрийн албан хаагчийн нөөцөд бүртгэгдсэн иргэнийг сонгон авч, тодорхой хугацаагаар түр орлон гүйцэтгүүлэх” гэж хуульчилсан. Иймд хуулийн дээрх журмаар төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгүүлэх бөгөөд энэ тухай шийдвэрт түр орлон гүйцэтгэх хугацаа болон шаардлагатай бол зарим бүрэн эрхийг хязгаарлах талаар болон Засгийн газрын 2019 оны 01 дүгээр сарын 09-ний өдрийн 9 дүгээр тогтоолын хавсралтаар батлагдсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэхэд цалин, урамшуулал олгох журам”-ын “Хоёр”-т зохицуулсны дагуу түр орлон гүйцэтгэсэн албан хаагчид олгох цалин, урамшууллын хувь, хэмжээг тус тус тусгана.

54. Эрүүл мэндийн газарт төрийн захиргааны албан тушаалд ажилладаг. Нарийн мэргэжлээр 2-3 жил суралцаг. Энэ үед ажлын байрыг хадгалах уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.1-д “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг дараах үндэслэлээр төрийн албанаас түр чөлөөлнө: 46.1.2.зургаан сараас дээш хугацааны сургалтаар (шинэ дадлага, туршлага эзэмших сургалтыг оролцуулан) бэлтгэгдэх болсон” гэж заасан тул нарийн мэргэжлээр 2-3 жил ажиллах тохиолдолд төрийн албанаас түр чөлөөлөгдөнө. Төрийн албан зөвлөлийн 2019 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн 17 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн жинхэнэ албаны нөөц бүрдүүлэх журам”-ын 4.2-т “Энэ журмын 2.1.3-2.1.5-д заасан нөөцөд байх хугацаа хуульд өөрөөр заагаагүй бол тэтгэвэр тогтоолгох насанд хүрснээр дуусгавар болно” гэж тус тус зохицуулсан байна.

55. Ижил албан тушаалтай албан хаагч нэгнийгээ түр эзгүйд 6 сараас дээш түр орлон гүйцэтгэх тохиолдолд 40 хувийн нэмэгдэл олгох уу?

Засгийн газрын 2019 оны 01 дүгээр сарын 09-ний өдрийн 9 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэхэд цалин, урамшуулал олгох журам”-аар төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэж байгаа төрийн жинхэнэ албан хаагчид цалин, урамшуулал олгох харилцааг журамласан. Тус журмын 2.2-т “Энэ журмын 2.1-д заасан түр орлон гүйцэтгэх хугацаа нь 6 сараас дээш үргэлжлэх бол түр орлон гүйцэтгэж байгаа албан тушаалын цалингийн 40 хүртэл хувийг түр орлон гүйцэтгэсэн төрийн жинхэнэ албан хаагчид олгоно.”, 2.5-д “Энэ журамд заасан цалин, урамшууллын хувь хэмжээг Төрийн албаны тухай хуулийн 43.1-д заасан шийдвэрт тусгана” гэж заасны дагуу түр орлон гүйцэтгэж байгаа албан тушаалын цалингийн 40 хүртэл хувийг түр орлон гүйцэтгэсэн төрийн жинхэнэ албан хаагчид олгох бөгөөд энэ тухай түр орлон гүйцэтгүүлэх тухай шийдвэртээ тусгана. Албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэж байгаа албан хаагчид олгох нэмэгдлийн хувь хэмжээг шийдвэр гаргаж байгаа албан тушаалтан шийдвэрлэнэ.

56. Төрийн албан хаагч хоёр удирдах албан тушаал эрхэлж болох уу?

Төрийн жинхэнэ албаны удирдах албан тушаалын сул орон тоог нөхөх хугацаанд 42, 43 дугаар зүйлд заасан үндэслэл, журмын дагуу сул орон тооны албан үүргийг төрийн жинхэнэ албан хаагчаар түр орлон гүйцэтгүүлэнэ.

Дээрхээс өөр тохиолдол нэг албан хаагч хоёр тусдаа удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаал эрхэлж болохгүй.

57. Удирдах албан тушаалтан доод албан тушаалын сул орон тоог түр орлон гүйцэтгэж болох уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.3 дахь хэсэгт “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг дараах журмаар түр орлон гүйцэтгүүлнэ: 43.3.1.байгууллагын даргын албан үүргийг түүний дэд дарга, орлогч түр орлон гүйцэтгэх; 43.3.2.дэд дарга, орлогчгүй, эсхүл эзгүй тохиолдолд байгууллагын даргын албан үүргийг чиг үүрэг нь хамгийн ойр хамааралтай зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжийн даргаар түр орлон гүйцэтгүүлэх” гэж заасны дагуу төрийн жинхэнэ албаны удирдах албан тушаалын сул орон тооны албан үүргийг түр орлон гүйцэтгүүлнэ. Чиг үүрэг нь хамгийн ойр хамааралтай зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжийн дарга гэдэгт дээд шатны албан тушаалтан нэгэн адил хамаарна.

58. 2018 оны 4 сард түр орлон гүйцэтгэгчээр томилогдсон цэцэрлэгийн эрхлэгч одоо хүртэл ажиллаж байна. Удирдах албан тушаалтны төрийн албаны шалгалтад хоёр удаа ороод унасан. Гэтэл одоо ажлаа хийж байгаа аймгийн Засаг дарга ямар нэг арга хэмжээ аваагүй. Ажлаа хангалтгүй биелүүлсэн. Аймгаас шалгалт очоод шалгасан, нэг сарын цалинг нь 10 хувиар бууруулж хариуцлага тооцоод өнгөрч байна. Шалгалтад хоёр удаа унасан цэцэрлэгчийн эрхлэгчийн талаар хариулт өгнө үү.

Төрийн албаны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3 дахь хэсэгт “Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн эрх зүйн байдлыг Хөдөлмөрийн тухай хууль, энэ хууль болон хууль тогтоомжийн бусад актаар тогтооно”, мөн хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсэгт “Төрийн үйлчилгээний албан тушаалд төрийн үйлчилгээг адил тэгш, чанартай, хүртээмжтэй хүргэх болон төрийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангахад туслах чиг үүрэг бүхий хөдөлмөрийн гэрээний үндсэн дээр ажиллах дараах албан тушаал хамаарна: 14.1.2.боловсрол, шинжлэх ухаан, эрүүл мэнд, соёл, урлаг, спорт зэрэг төсвөөс санхүүждэг төрийн үйлчилгээний байгууллагын дарга, захирал, эрхлэгч, бусад удирдах, гүйцэтгэх, туслах албан тушаал” гэж заасан тул цэцэрлэгийн эрхлэгчийн албан тушаал нь төрийн үйлчилгээний албан тушаалд хамаарна.

Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.4 дэх хэсэгт “Дараах албан тушаалтан төсвийн шууд захирагч байна: 16.4.18.төсвийн бусад байгууллагын дарга (захирал, эрхлэгч) тухайн байгууллагын төсвийн шууд захирагч” гэж заасан тул цэцэрлэгийн эрхлэгч нь төсвийн шууд захирагч юм. Төрийн албаны тухай хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1.11-д төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийг сонгон шалгаруулж томилохоор хуульчилсан.Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 05 дугаар сарын 28-ны өдрийн 25 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар “Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийг сонгон шалгаруулах журам” батлагдсан. Тус журмын 1.1-т “Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагч /дарга, захирал, эрхлэгч/-ийн сул орон тоог нөхөх зарчмаар оролцогчоос шалгалт авах, сонгон шалгаруулах, нэр дэвшүүлэх харилцааг энэ журмаар зохицуулна”, 2.1-т “Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийн албан тушаалын сул орон тоо гарсан тохиолдолд эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан сул орон тоо гарснаас хойш долоо хоногийн дотор төрийн албан хаагчийн улсын нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгүүлнэ. Төрийн албаны зөвлөл сул орон тооны мэдээллийг тухай бүр цахим хуудсаар олон нийтэд мэдээлнэ”, 2.2-т “Эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан сул орон тоо гарснаас хойш 21 хоногт багтаан сонгон шалгаруулалт явуулах захиалгыг Төрийн албаны зөвлөл, Төрийн албаны зөвлөлийн аймаг, нийслэл дэх салбар зөвлөлд харьяалмын дагуу ирүүлэх” гэж заасны дагуу төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийн сул орон тоог нийтэд зарлаж, сонгон шалгаруулалтыг явуулдаг. Сонгон шалгаруулалт явуулахгүй байгаа нь төрийн албаны хууль тогтоомжийг зөрчсөн байна.

59. Түр орлон гүйцэтгэгчээр олон жил ажиллаж байгаа хүнийг хэрхэн шийдвэрлэх вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1-д “Хуульд өөрөөр заагаагүй бол эрх бүхий этгээд дараах тохиолдолд төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг төрийн жинхэнэ албан хаагчтай тохиролцсоны дагуу албан үүргийнх нь зэрэгцээ түр орлон гүйцэтгүүлж болно:

42.1.1. ээлжийн амралттай;

42.1.2. эрүүл мэндийн болон бусад шалтгаанаар чөлөөтэй;

42.1.3. дотоод, гадаад албан томилолттой;

42.1.4. зургаан сар хүртэл хугацаагаар мэргэшил дээшлүүлэх сургалтад хамрагдсан, 2 жил хүртэл хугацаагаар өндөр хөгжилтэй оронд магистр, докторын сургалтад хамрагдсан;

42.1.5. удирдах дээд байгууллага, албан тушаалтны шийдвэрээр өөр ажил үүрэг гүйцэтгэж байгаа;

42.1.6. жирэмсний болон амаржсаны амралттай, хүүхэд асрах чөлөөтэй;

42.1.7. албан хаагчийг албан тушаалаас нь бууруулсан, чөлөөлсөн, түр чөлөөлсөн, халсантай холбоотой асуудлаар шүүхийн хүчин төгөлдөр шийдвэр гарсаагүй” гэж төрийн жинхэнэ албан хаагчийн үүргийг түр орлон гүйцэтгэх нөхцөлийг заасан.

Төрийн албаны тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.1 дэх хэсэгт “Төрийн жинхэнэ албан хаагч хуульд зааснаас гадна дараах үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно: 39.1.15. төрийн жинхэнэ албан хаагчийг албан тушаал бууруулсан, төрийн албанаас чөлөөлсөн, халсантай холбоотой маргааныг шүүхээр эцэслэн шийдвэрлэгдэх хүртэл хугацаанд тухайн ажлын байранд томилгоо хийх;” гэж заасан учир тухайн албан тушаалын сонгон шалгаруулалтыг зарлахгүй бөгөөд шүүхийн маргаан эцэслэх хүртэл хугацаанд албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэнэ. Дээрхээс бусад тохиолдолд албан үүргийг удаан хугацаагаар түр орлон гүйцэтгэх боломжгүй тул тухайн албан тушаалын сул орон тоог Төрийн албаны зөвлөлд мэдэгдэж төрийн албан хаагчийн нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгүүлэх ёстой.

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН УДИРДЛАГА, АУДИТ

60. Албан тушаалын картын талаар тодорхой тайлбарлаж өгнө үү?

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 05 дугаар тогтоолын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан “Төрийн албан хаагчийн хувийн хэрэг хөтлөх журам”-ыг баталсан бөгөөд энэхүү журмын 1.2-т “Хувийн хэрэг нь төрийн албан хаагчийн тухай болон түүний төрийн албан тушаал эрхэлсэн байдал, боловсрол, мэргэжил, мэргэшил, үр чадвар, туршлага, ажлын үр дүнтэй холбогдсон мэдээллийг агуулсан судалгаа, лавлагааны үндсэн баримт бичиг байна” гэж заасан. Түүнчлэн журмын 2.2-т зааснаар төрийн албан хаагчийн хувийн хэрэгт бүрдүүлэх үндсэн баримт бичгийн нэг нь **албан тушаалын карт** юм. Энэхүү картыг албан тушаалын тодорхойлолт бүхий албан тушаал бүрд нээх бөгөөд уг картыг журамд заасан маягтын дагуу бичнэ.

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 05 дугаар тогтоолын нэгдүгээр хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчийн анкетын Б хэсэг”-т албан тушаалын картын маягтын загварыг тодорхойлсон. Энэхүү маягтын дагуу “албан тушаалын карт”-д байгууллага, нэгжийн нэр, албан тушаалын нэр, ангилал, зэрэглэл, албан тушаалыг бий болгосон шийдвэрийн нэр, огноог зэрэг мэдээллийг бичнэ.

61. Төрийн үйлчилгээний албан тушаалын тодорхойлолтыг ямар журмаар боловсруулах вэ?

Төрийн албан тухай хуулийн 23.3, 23.4 дахь хэсэгт зааснаар төрийн жинхэнэ албаны албан тушаалын тодорхойлолт боловсруулах нийтлэг журмыг төрийн албаны төв байгууллага батална, уг журамд нийцүүлэн төрийн захиргааны албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулж, төрийн албаны төв байгууллагын зөвшөөрлийг үндэслэн тухайн албан хаагчийг томилох эрх бүхий этгээд албан тушаал тус бүрээр батална.

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 03 дугаар тогтоолын хавсралтаар “Албан тушаалын тодорхойлолт боловсруулах нийтлэг журам”-ыг батлан мөрдүүлж байна. Энэхүү журмын 1.1-д **төрийн албаны** удирдах, гүйцэтгэх албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулах, хянах, зөвшөөрөл өгөх, батлахтай холбогдсон харилцааг зохицуулахаар заасан. Иймд энэхүү журмыг төрийн үйлчилгээний албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулахдаа жишиг болгон хэрэглэж болно.

62. Албан тушаалын тодорхойлолт боловсруулах явцад мэргэжлийг тодорхой тусгахад юуг анхаарах вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 3.1.5-т “албан тушаалын тодорхойлолт” гэж тухайн албан тушаалын чиг үүрэг, түүнийг хэрэгжүүлэх албан хаагчид тавигдах боловсрол, мэргэжил, мэргэшил, туршлага, үр чадварын шаардлагыг баталгаажуулсан баримт бичгийг ойлгоно гэж хуульчлан тодорхойлсон байдаг. Төрийн албаны тухай хуулийн 23.3 дахь хэсэгт заасны дагуу Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 02 дугаар тогтоолоор төрийн жинхэнэ албаны удирдах, гүйцэтгэх албан тушаалд тавигдах тусгай шаардлагыг баталсан билээ. Уг тусгай шаардлагын нэг хэсэг нь мэргэжлийн шаардлага юм. Энэхүү мэргэжлийн шаардлагыг албан тушаалын тодорхойлолтод тусгахдаа нэгдүгээрт, тухайн албан тушаалын чиг үүрэгтэй уялдуулна, хоёрдугаарт, төрийн захиргааны албан хаагч тухайн албан тушаалд шатлан дэвших, сэлгэн ажиллах, шилжин ажиллах боломжийг хангана, гуравдугаарт, мэргэжлийг тодорхойлохдоо Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын 2014 оны А/78 дугаар тушаалаар баталсан “Мэргэжлийн чиглэл, индекс”-ийг ашиглана.

Мэргэжлийн индексийг ашиглахдаа мэргэжлийн ерөнхий, төрөлжсөн, нарийвчилсан чиглэлээс аль нэгийг сонгож, кодыг бичнэ. Жишээлбэл, боловсрол /01/ ерөнхий чиглэл, боловсрол /011/ төрөлжсөн чиглэл, багш, мэргэжлийн /0114/ нарийвчилсан чиглэл болно.

63. Албан тушаалын тодорхойлолтыг зохих журмын дагуу боловсруулаад Төрийн албаны салбар зөвлөлөөс зөвшөөрөл авч батлах уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 23.4 дэх хэсэгт төрийн захиргааны албан тушаалын тодорхойлолтыг зохих журам¹-д нийцүүлэн боловсруулж, төрийн албаны төв байгууллагын зөвшөөрлийг үндэслэн тухайн албан хаагчийг томилох эрх бүхий этгээд албан тушаал тус бүрээр батлахаар хуульчилсан билээ. Захиргааны ерөнхий хуулийн 8.1 дэх хэсэгт “Хуульд зааснаас бусад тохиолдолд захиргааны байгууллага хуулиар тусгайлан заасан бүрэн эрхийг бусдад шилжүүлэхийг хориглоно” гэж заасан байдаг. Иймд “батлах зөвшөөрөл” олгох эрхийг зөвхөн Төрийн албаны зөвлөлд хуулиар олгосон байна.

Албан тушаалын тодорхойлолт боловсруулах нийтлэг журмын 4.1 дэх хэсэгт “Албан тушаалын тодорхойлолтыг хянахтай холбоотой зарим ажиллагааг Төрийн албаны зөвлөлийн салбар зөвлөлөөр гүйцэтгүүлж болно. Салбар зөвлөл холбогдох ажиллагааг гүйцэтгэж, тэр тухай танилцуулга, саналаа Төрийн албаны зөвлөлд тогтоосон хугацаанд хүргүүлнэ” гэж заасан байдаг. Иймд албан тушаалын тодорхойлолтыг “батлах зөвшөөрөл”-ийг Төрийн албаны Салбар зөвлөл олгохгүй.

64. Урьд нь ажлын байрны тодорхойлолтод тавигдсан шаардлага хангаж 13 жил ажилласан төрийн жинхэнэ албан хаагч 2019 онд батлагдсан албан тушаалын тодорхойлолтод заасан мэргэжлийн шаардлага хангахгүй бол яах бэ? Ажлаас халагдах юм уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн хамт батлагдсан Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хуульд зааснаар 2017 оны 12 дугаар сарын 07-ны өдрөөс хойш томилогдсон яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга болон Засгийн газрын агентлагийн даргыг 2020 оны 09 дүгээр сарын 01-ны өдрөөс, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын Тамгын газрын даргаар томилогдсон төрийн албан хаагчийг 2021 оны 01 дүгээр сарын 01-ны өдрөөс чөлөөлнө. Эдгээр албан тушаалд Төрийн албаны тухай хуульд заасан нөхцөл, болзлыг хангасан иргэнийг сонгон шалгаруулж томилно.

Дээрхээс бусад тохиолдолд 2019 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс өмнө тухайн үед хуулийн дагуу томилогдсон төрийн албан хаагчийг тухайн албан тушаалд тавигдах шаардлагыг хангаагүй гэсэн үндэслэлээр чөлөөлөхгүй.

65. Багийн зохион байгуулагч дээд боловсролтой байх шаардлага байгаа юу? Мэргэжил заах хэрэгтэй юу?

Засгийн газрын 2019 оны 275 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан Төрийн захиргааны албан тушаалын ангилал, зэрэглэл, жагсаалтад зааснаар багийн нийгмийн ажилтан, зохион байгуулагч нь нутгийн захиргааны байгууллагын туслах албан тушаалтан бөгөөд тэрээр бодлого боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэхүйц мэдээллийг сурвалжлан судалж, задлан шинжилгээ хийж, гүйцэтгэсэн ажлын чанарын талаар хариуцлага хүлээнэ. Мөн нийтлэг үйлчилгээний ажилтан нарын үйл ажиллагааг зохион байгуулах үүрэгтэй.

Төрийн албаны тухай хуулийн 22.1 дэх хэсэгт “Хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн жинхэнэ албан тушаалд Монгол Улсын иргэн байх, дээд боловсролтой байх нийтлэг шаардлагыг хангасан иргэнийг томилно” гэж заасан. Гэхдээ “дээд боловсролтой байх” шаардлага нь төрийн албаны туслах албан тушаалд хамаарахгүй гэсэн тайлбарыг хуульчилсан. Энэхүү тайлбар нь зөвхөн боловсролын шаардлагатай холбоотой. Харин мэргэжлийн хувьд ямар нэг хязгаарлалт байхгүй.

66. Нутгийн захиргааны байгууллагын орон тоо 45, одоо 37 орон тоон дээр төрийн албан хаагч ажиллаж байна. Энэ тохиолдолд албан тушаалын тодорхойлолт хэрхэн боловсруулах вэ?

“Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын бүтцийг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2016 оны 09 дүгээр тогтоолд орон нутгийн онцлог, нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, хүн амын тоо, эдийн засаг, үйлдвэрлэлийн цар хүрээнээс хамааруулан Архангай, Баянхонгор, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Дархан-Уул, Дорнод, Завхан, Орхон, Өвөрхангай, Сэлэнгэ, Төв, Увс, Ховд, Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын Тамгын газрыг 41 хүртэл, Булган, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь, Сүхбаатар, Хэнтий аймгийн Засаг даргын Тамгын газрыг 37 хүртэл, Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргын Тамгын газрыг 29 хүртэл орон тоотой байхаар заажээ.

“Сумын Засаг даргын Тамгын газрын орон тооны хязгаарыг тогтоох тухай” Засгийн газрын 2009 оны 13 дугаар тогтоолд хүн амын тоо, газар нутгийн хэмжээ, үйлчлэх өрх, аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоог харгалзан сумын Засаг даргын Тамгын газрын орон тооны дээд хязгаарыг 1500 хүртэл хүн амтай суманд 13, 1501-3000 хүртэл хүн амтай суманд 16, 5001-10000 хүртэл хүн амтай суманд 18, 10001-20000 хүртэл хүн амтай суманд 21, 20001-ээс дээш хүн амтай суманд 23 байхаар тус тус тогтоосон байдаг. Аймгийн Засаг дарга нь сумын Засаг даргын Тамгын газрын зохион байгуулалтын бүтцийн талаар санал боловсруулж, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газартай зөвшилцсөний үндсэн дээр батлах үүрэгтэй.

Иймд Засгийн газраас тогтоосон орон тооны захиргааны албаны албан тушаалын тодорхойлолтыг зохих журамд нийцүүлэн боловсруулж, төрийн албаны төв байгууллагын зөвшөөрлийг үндэслэн тухайн албан хаагчийг томилох эрх бүхий этгээд албан тушаал тус бүрээр батална.

Тухайн байгууллагад байвал зохих бүх албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсруулж баталсан байна. Орон тоо нь сүл байгаа албан тушаалын тодорхойлолтыг ч баталсан байх ёстой.

ӨӨР АЖИЛД ШИЛЖҮҮЛЭХ, СЭЛГҮҮЛЭХ

67. Төрийн захиргааны албан хаагч төрийн үйлчилгээний удирдах албан тушаалд шилжин ажиллаж болох уу?

Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийн сул орон тоог Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 25 дугаар тогтоолоор баталсан "Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийг сонгон шалгаруулах журам"-ын дагуу нөхнө. Тус журмын 1.2-д "Энэ журамд заасан сонгон шалгаруулалтад төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирах эрх бүхий албан тушаал хамаарна.", 1.3-д "Сонгон шалгаруулалтын зорилго нь албан тушаалд тавигдах шаардлагыг хамгийн сайн хангасан иргэнийг чадахуйн зарчимд үндэслэн сонгон шалгаруулахад оршино" гэж тус тус заасан байна.

Иймд Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга, Төрийн албаны зөвлөлийн даргын хамтарсан 2019 оны 34/31 дүгээр тушаалаар "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах журам"-ын төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр ажилд шилжүүлэх болон сэлгүүлэн ажиллуулж болно. "Төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийг сонгон шалгаруулах журам"-ын дагуу заавал сонгон шалгаруулалтад орно.

68. Сумын Засаг даргын Тамгын газарт Хуулийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт сул орон тоо гарсан тохиолдолд заавал тусгай шалгалт өгч орох уу?

Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 14 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн албаны тусгай шалгалт өгөх болзол, журам"-ын 2.3-д зааснаар "төрийн жинхэнэ албаны гүйцэтгэх, түслах албан тушаалын сул орон тоог дараах дараалаар нөхнө", мөн журмын 2.3.1-д "шатлан дэвшүүлэх журмын дагуу тухайн байгууллагад ажиллаж байгаа төрийн албан хаагчаас, эсхүл холбогдох бусад төрийн байгууллагад ажиллаж байгаа албан хаагчдаас албан тушаалын тусгай шалгалт авч хамгийн өндөр оноо авсан албан хаагчийг нэр дэвшүүлж томилно" гэж заасан тул заавал тусгай шалгалт өгнө. Шатлан дэвших тохиолдол болгонд тухайн шатны албан тушаалын тусгай шалгалт өгнө.

69. Сумын Засаг Даргын Тамгын газрын туслах түшмэлийн, ТЗ-3 зэрэглэлд ажиллаж байгаа албан хаагчийг дэс түшмэлийн ТЗ-6 зэрэглэлд хамаарах албан тушаалд шилжүүлэн ажиллуулж болох уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.5 дахь хэсэгт "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах журмыг төрийн албаны төв байгууллага, Засгийн газар хамтран батална" гэж заасан байгаа. Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга, Төрийн албаны зөвлөлийн даргын хамтарсан 2019 оны 34/31 дүгээр тушаалаар "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах журам"-ын 1.5-д "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг адил төрлийн албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулна" гэж заасан байгаа тул таны ажиллаж байгаа албан тушаал туслах түшмэлийн ТЗ-3 ангиллын албан тушаалын дэс түшмэлийн албан тушаалд шилжүүлэн ажиллуулж болохгүй. Энэ тохиолдолд шатлан дэвших журмын дагуу албан тушаалын тусгай шалгалтыг өгч хамгийн өндөр оноо авсан бол тухайн албан тушаалд томилогдох боломжтой.

70. Эрүүл мэндийн шалтгаанаар түр чөлөөлөгдсөн албан хаагч төрийн албан хаагчийн нөөцөд орох уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.1.2 дахь заалтад "хуульд өөрөөр заагаагүй бол биеийн эрүүл мэндийн байдлын улмаас 3 сараас дээш хугацаагаар албан ажлаа хийхгүйгээр эмчлүүлж, сувилуулах шаардлагатай болсон" тохиолдолд төрийн албанаас түр чөлөөлөөд мөн хуулийн 46.6 дахь хэсэгт "Энэ хуулийн 46.1-д заасан иргэнийг төрийн албан хаагчийн нөөцөд байгаад тооцно" гэж заасан тул Төрийн албан хаагчийн нөөцөд байгаад тооцно. Энэ тухай мэдээллийг Төрийн албаны зөвлөлийн Хүний нөөцийн мэдээллийн нэгдсэн санд албан ёсоор бүртгүүлж байх ёстой.

71. Төрийн захиргааны албан хаагчийг өөр байгууллагад шилжүүлэн ажиллуулахад тусгай шалгалт өгөх үү?

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга, Төрийн албаны зөвлөлийн даргын хамтарсан 2019 оны 34/31 дүгээр тушаалаар “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах журам”-ын 5.1-д “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулахад тухайн албан тушаалын тодорхойлолтод заасан шаардлагыг хангаж байгаа тохиолдолд сонгон шалгаруулалт явуулахгүй” гэж заасан тул албан тушаалын тусгай шалгалт өгөхгүй.

72. Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр байгууллагад шилжүүлэн ажиллуулахад өмнөх байгууллагад ажиллаж байсан цалингийн шатлалыг бууруулж болох үү?

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга, Төрийн албаны зөвлөлийн даргын хамтарсан 2019 оны 34/31 дүгээр тушаалаар “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах журам”-ын 1.6-д “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулахад эрхэлж байгаа албан тушаалын ангилал, зэрэглэл, цалин хөлс, зэрэг дэвийг бууруулахгүй” гэж заасан тул тухайн албан хаагчийн цалингийн шатлалыг бууруулж болохгүй.

МЭРГЭШҮҮЛЭХ СУРГААЛ

73. Төрийн албан хаагчдаас мэргэшүүлэх багц сургалтад хамрагдаж төгссөн албан хаагч байхгүй тул Удирдлагын академи төгссөн дипломыг харгалзаж болох уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 23.2.1-23.2.3 дахь зүйлд тэргүүн, эрхэлсэн, ахлах түшмэлийн ангилалд хамаарах албан тушаалд томилогдох бол мэргэшүүлэх багц сургалтад хамрагдаж, төгссөн байх. Мөн хуулийн 24.1-д Мэргэшүүлэх багц сургалтын агуулга, хөтөлбөрийг тухайн албан тушаалын онцлог, хариуцсан ажил, гүйцэтгэх чиг үүргийг харгалзан төрийн албаны төв байгууллага, Засгийн газар хамтран батална гэсний дагуу Монгол Улсын Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга, Төрийн албаны зөвлөлийн даргын хамтарсан 2019.04.04-ний өдрийн 37/33 дугаар тушаалаар “Мэргэшүүлэх багц сургалтын агуулга, хөтөлбөр”-ийг баталсан тул энэ агуулга, хөтөлбөрийн дагуу сургалтад хамрагдах шаардлагатай. Иймд Удирдлагын академи төгссөн дипломыг мэргэшүүлэх багц сургалтад хамрагдаж төгссөнтэй дүйцүүлэн тооцохгүй.

74. Багц сургалтын талаар хувиараа сурах уу, сургалтын төлөвлөгөөг хүлээх үү. Батлан хамгаалах Их сургуулийн магистрын диплом энэ багц цагт тооцогдох уу?

Байгууллага нь төрийн албан хаагчийн сургалтын хөтөлбөр боловсруулж (Төрийн албаны тухай хуулийн 55.3.) энэ хөтөлбөртөө мэргэшүүлэх багц сургалтад хамрагдах албан хаагчдын талаар тодорхой бодлого, төлөвлөгөө гарган ажиллах ёстой. Байгууллага нь шаардлага хангасан албан хаагчдыг мэргэшүүлэх багц сургалтад хамруулах хүсэлтээ Удирдлагын академид ирүүлж болно. Төрийн албаны тухай хуулийн 24.2-т “Мэргэшүүлэх багц сургалтыг Засгийн газрын харьяа төрийн албаны сургалтын байгууллага хариуцан зохион байгуулна” гэсний дагуу Удирдлагын академи нь энэ сургалтыг эрхэлж зохион байгуулна. Иймд бусад сургуульд суралцаж төгссөн магистр болон бусад боловсролын зэрэг олгох сургалтыг мэргэшүүлэх багц сургалтад хамрагдаж төгссөнтэй дүйцүүлэн тооцохгүй.

75. Ахлах түшмэлийн албан тушаалд ажиллаж байсан бөгөөд одоо төрийн жинхэнэ албаны нөөцийн санд бүртгэлтэй. Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн мэргэшүүлэх багц сургалтад хэрхэн хамрагдах вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 23.2.1-23.2.3 дахь зүйлд заасан тэргүүн, эрхэлсэн, ахлах түшмэлийн ангилалд хамаарах албан тушаалд томилогдох албан хаагчдад тавигдаж байгаа төрийн албанд болон тухайн албан тушаалд ажилласан байх хугацааны шаардлага хангасан бөгөөд одоо төрийн албаны нөөцөд байгаа хүмүүс мэргэшүүлэх багц сургалтад хамрагдах хүсэлтээ Удирдлагын академид гаргана.

76. Шинээр хэрэгжиж буй Төрийн албаны тухай хуулиар Удирдлагын академийн чиг үүрэг, статус өөрчлөгдсөн байна. Энэ сургууль одоо ямар чиг үүрэгтэй болсон бэ? Төрийн албаны ерөнхий болон тусгай шалгалтад оролцох уу?

Төрийн албан тухай хуулийн 64.3-т “Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дэргэд төрийн албан хаагчийг сургах, давтан сургах, төрийн албаны хүний нөөцийн менежментийн талаар судалгаа, шинжилгээ хийх, энэ талаар бодлого боловсруулагчид мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө өгөх үндсэн үүрэг бүхий Засгийн газрын харьяа төрийн албаны сургалтын байгууллага ажиллана” гэж заасан дагуу Удирдлагын академи нь шинээр зохион байгуулагдаж статус, чиг үүрэг нь өөрчлөлт орсон. “Удирдлагын академийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 12 дугаар сарын 5-ны өдрийн 366 дугаар тогтоолоор Удирдлагын академийн дүрмийг баталсан. Төрийн албаны тухай хууль болон уг дүрэмд заасны дагуу Удирдлагын академи нь төрийн албан хаагчдыг мэргэшүүлж бэлтгэх, давтан сургах, мэргэшлийг нь дээшлүүлэх, төрийн албаны хүний нөөцийн менежментийн асуудлаар судалгаа, шинжилгээ хийх, төрийн бодлого боловсруулах, хэрэгжүүлэх чиглэлээр төр, захиргааны байгууллагуудад мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө өгөх чиг үүрэг бүхий Засгийн газрын харьяа төрийн албаны сургалтын байгууллага юм.

77. Ажилласан жилийг тогтоосон тусгай шаардлагын 50 хувийг хангасан төрийн албан хаагч мэргэшүүлэх багц сургалтад хэрхэн хамрагдах вэ? Албан хаагч өөрөө хүсэлт тавих уу?

Ажилласан жилийг тогтоосон тусгай шаардлагын 50 хувийг хангасан төрийн албан хаагч мэргэшүүлэх багц сургалтад хамрагдах эсэхийг тухайн төрийн байгууллага хүсэлт гаргаж шийдүүлэх нь зохистой байх. Албан хаагч өөрөө хүсэлт тавихгүй.

ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ БОЛОН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙ

Хариуцлага хүлээлгэсэн
шийдвэрийг хувийн хэрэгт
тэмдэглэж, байгууллагын дотоод
сүлжээнд байршуулан мэдээлэх

ЁС ЗҮЙ

78. Удирдах албан тушаалтанд арга хэмжээ авах шийдвэр ямар тохиолдолд хэрэгжих вэ? Хариуцлага, ёс зүйн асуудал удирдах ажилтны хувьд өөрийнх нь үзэл бодлоор шийдэгдэж болох уу? Орон тоо багатай байгууллага Ёс зүйн зөвлөл байгуулах уу?

Хариулт: Төрийн албаны тухай хуулийн 47, 48 дугаар зүйлээр төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах харилцааг зохицуулсан бөгөөд томилох эрх бүхий этгээд уг шийдвэрийг “Төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах, түүнд гомдол гаргах журам”-ын дагуу гаргана. Иймд удирдах албан тушаалтны хариуцлага, ёс зүйн асуудал түүний өөрийнх нь үзэл бодлоор шийдэгдэнэ гэж ойлгож болохгүй.

Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-ийн 6.6-д “тухайн байгууллагын төрийн албан хаагчийн тоо 25 хүрэхгүй бол ёс зүйн зөвлөл байгуулахгүй байж болно. Энэ тохиолдолд төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн тухай гомдол, мэдээллийг тухайн байгууллагын хүний нөөцийн асуудал хариуцсан нэгж, албан тушаалтан шалгаж, холбогдох танилцуулга, материалыг тухайн байгууллагын удирдлагад танилцуулж шийдвэрлүүлнэ” гэж заасан.

Иймд төрийн байгууллагын албан хаагчдын тоо 25 хүрэхгүй бол Ёс зүйн зөвлөл байгуулахгүй байж болно. Гэхдээ төрийн албан хаагчийн тоо 25 хүрээгүй байхад Ёс зүйн зөвлөл байгуулахыг үгүйсгээгүй учир тухайн байгууллага эрх хэмжээнийхээ хүрээнд шийдвэрлэж болно.

79. Ажлын үнэлгээ хангалтгүй, ажлын бүтээмж муу, ёс зүйн харилцаа тааруу хүнийг ажлаас яаж чөлөөлөх вэ?

Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн ажлын гүйцэтгэлийг Засгийн газрын 2019 оны 38 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журам”-д зааснаар үнэлж дүгнэнэ. Уг журамд заасны дагуу төрийн жинхэнэ албан хаагчийн ажлын гүйцэтгэл нь “Хангалтгүй” гэж үнэлэгдсэн нөхцөлд Төрийн албаны тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.1.1-д заасны дагуу албан тушаал бууруулах эсхүл, Төрийн албаны тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.1.1-д заасны дагуу төрийн албан тушаалаас халахаар тус тус зохицуулсан.

Төрийн албанаас халах нь төрийн жинхэнэ албан хаагчид ногдуулах сахилгын шийтгэлийн нэг төрөл бөгөөд төрийн албанаас халах сахилгын шийтгэлийг ногдуулахад Төрийн албаны тухай хуулийн 47, 48 дугаар зүйл болон Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга, Төрийн албаны зөвлөлийн даргын 2019 оны 36/32 дугаар хамтарсан тушаалаар баталсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах, түүнд гомдол гаргах журам”-ыг дагаж мөрдөнө.

Харин төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлийн асуудлыг Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-ийн дагуу шалгаж шийдвэрлэнэ. Ёс зүйн зөрчил гаргасан нь тогтоогдсон нөхцөлд уучлал гуйхыг үүрэг болгох, сануулах гэсэн ёс зүйн хариуцлагыг Ёс зүйн зөвлөл хүлээлгэнэ.

Албан хаагчийн ажлын гүйцэтгэлийн үнэлж дүгнэх, ёс зүйн болон сахилгын зөрчлийг шалгаж тогтоохдоо бодитой хандаж, баримт нотолгоонд үндэслэж, захиргааны шийдвэр гаргах ажиллагаанд оролцогчийн эрхийг хангасан нөхцөлд төрийн албанд ажлын гүйцэтгэл, мэдлэг, үр чадвар, ёс зүйгээр тэнцэхгүй

хүнийг төрийн албан тушаалаас халах хууль зүйн боломж нээлттэй байдаг. Гагцхүү захиргааны шийдвэр нь хууль зүйн үндэслэлтэй, зөрчил гаргасныг хөдөлбөргүй нотолсон байх ёстой.

80. Манай байгууллага 21 орон тоотой, босоо удирдлагатай 5 ажилтантай, нийт 26 албан хаагчтай. Иймд ёс зүйн зөвлөл байгуулах уу?

“Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-ийн 6.6-д “тухайн байгууллагын төрийн албан хаагчийн тоо 25 хүрэхгүй бол ёс зүйн зөвлөл байгуулахгүй байж болно...” гэж заасан. Байгууллага хүсвэл Ёс зүйн зөвлөл байгуулан ажиллуулж болно.

Босоо удирдлагатай албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлийг төв байгууллагаас нь шууд хянах бололцоо муутай тул ийм байгуулагад тухайн албан хаагчийг оролцуулан Ёс зүйн зөвлөл байгуулж, ёс зүйн зөрчлийг томилгооны харьяалал харгалзахгүй хэлэлцэн шийдвэрлэдэг байдлаар зохион байгуулах боломжтой. Өөрөөр хэлбэл, сумын Засаг даргын Тамгын газар 15 албан хаагчтай бөгөөд босоо удирдлагатай албан хаагч нарыг нэмж тооцоход 25 болно. Энэ тохиолдолд босоо удирдлагатай төрийн албан хаагч нарыг оролцуулан Ёс зүйн зөвлөл байгуулан ажиллуулж болно.

81. Ёс зүйн зөрчил гаргасан албан хаагч уг зөрчил гаргаснаас хойш 12 сарын дараа албан тушаал шатлан дэвшиж болох уу? Өмнө нь огт сахилгын ямар нэг шийтгэл хүлээж байгаагүй албан хаагч л зөвхөн шатлан дэвших үү?

Сахилгын шийтгэл огт хүлээж байгаагүй албан хаагч л зөвхөн шатлан дэвшинэ гэж ойлгож болохгүй. Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 16 дугаар тогтоолоор батлагдсан **“Төрийн албан тушаал шатлан дэвшүүлэх журам”-ын 2.5.3-т “сүүлийн 12 сарын хугацаанд ёс зүйн хариуцлага, сахилгын шийтгэл хүлээгээгүй байх” гэж заасан. Иймд ёс зүйн хариуцлага хүлээснээс хойш 12 сарын хугацаа өнгөрсөн тохиолдолд тухайн албан хаагч шатлан дэвших боломжтой буюу өөрөөр хэлбэл тухайн албан хаагч төрийн албаны тусгай /тухайн албан тушаалын/ шалгалтад орох эрх нээлттэй юм.**

82. Зөрчил гаргасан албан хаагчид ёс зүйн зөвлөл тогтоол гаргаад, түүнийг удирдлагад танилцуулаад удирдлагаас тушаал гаргах замаар шийдвэрлэж болох уу?

Ёс зүйн зөвлөл тогтоол гаргасан нөхцөлд удирдлага тушаал гаргаж шийтгэл ногдуулахгүй. Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор батлагдсан **“Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-ийн 6.3-т “Ёс зүйн зөвлөл нь төрийн албан хаагч ёс зүйн зөрчил гаргасан тухай гомдол, мэдээллийг энэ дүрмийн 5 дахь хэсэгт заасны дагуу шалгаж ирүүлсэн танилцуулга, материалыг гишүүдийн ердийн олонхийн ирцтэй хуралдан хэлэлцэж, шалгалтын дүнг үндэслэлтэй гэж үзвэл зөрчлийн шинж байдлыг харгалзан, зөрчил гаргагчид энэ дүрмийн 4.2-т заасан хариуцлагыг хүлээлгэх тогтоол гаргана” гэж заасан. Иймд төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлийн асуудлыг Ёс зүйн зөвлөл эцэслэн дүгнэж, гаргасан тогтоол нь ёс зүйн хариуцлага хүлээлгэх албан ёсны шийдвэр болно. Иймд Ёс зүйн зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг сонгож байгуулахдаа энэ асуудалд бодитой, шударга хандах нөхцөлийг сайтар тооцох нь зүйтэй.**

Ёс зүйн зөвлөл нь ёс зүйн зөрчлийн шинж байдлаас шалтгаалан “уучлал гуйхыг үүрэг болгох”, эсхүл “сануулах” гэсэн ёс зүйн хариуцлагыг бие даан хүлээлгэнэ. Харин зөрчлийн шинж байдал нь Төрийн албаны тухай хуульд заасан сахилгын шийтгэл ногдуулахаар байвал Ёс зүйн зөвлөл нь тогтоол гаргахгүй бөгөөд энэ тухай саналаа томилох эрх бүхий этгээдэд хүргүүлнэ. Хэрэв тухайн зөрчил нь захиргааны зөрчил, гэмт хэргийн шинжтэй гэж үзвэл харьяаллын дагуу холбогдох байгууллагад шилжүүлэх саналаа мөн томилох эрх бүхий албан тушаалтанд танилцуулна.

83. Ёс зүйн зөрчил гаргасан албан хаагчид сануулах арга хэмжээ авч, ажлын үр дүнгийн урамшуулмыг хассан. Гэвч хөндлөнгийн шалгалтаар ёс зүйн зөрчилд удирдлага арга хэмжээ авах ёсгүй, Ёс зүйн хороо дүгнэлт гаргасны дараа удирдлага шийдвэр гаргана гэж үзсэн. Ёс зүйн зөрчил гаргасан албан хаагчид удирдлагаас арга хэмжээ авч цалинг 3 сараар хассан нь зөв үү?

Өмнө хүчин төгөлдөр үйлчилж байсан Засгийн газрын 2010 оны 288 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-ээр Ёс зүйн хорооны гаргасан дүгнэлтэд үндэслэн удирдлага шийтгэл ногдуулдаг байсан бол Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-ээр ёс зүйн зөрчлийн асуудлыг Ёс зүйн зөвлөл эцэслэн дүгнэж гаргасан тогтоол нь ёс зүйн хариуцлага хүлээлгэх албан ёсны шийдвэр болохоор зохицуулсан.

Харин сахилгын зөрчил гаргасан албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах асуудлыг томилох эрх бүхий этгээд Төрийн албаны тухай хуулийн 48 дугаар зүйл, Захиргааны ерөнхий хууль, “Төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах, түүнд гомдол гаргах журам”-ын дагуу шийдвэрлэнэ.

Иймд ёс зүйн зөрчилд зөвхөн Ёс зүйн зөвлөл ёс зүйн хариуцлага хүлээлгэнэ. Томилох эрх бүхий этгээд ёс зүйн хариуцлага хүлээлгэхгүй болсон. Төрийн албан хаагчид ёс зүйн хариуцлага, сахилгын шийтгэлийг давхардуулан ногдуулж болохгүй бөгөөд хариуцлагыг давхардуулсан шийдвэрийг хууль бус гэж үзнэ.

84. Ёс зүйн зөрчил удаа дараа гаргасан ажилтанд үр дүнгийн урамшуулал олгохгүй байх нь зөв үү. Заавал Ёс зүйн зөвлөлөөр шийдвэрлүүлэх юм үү?

Юуны өмнө, төрийн албан хаагч ёс зүйн зөрчил гаргасан эсэхийг Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-д заасны дагуу тогтоож, Ёс зүйн зөвлөл ёс зүйн хариуцлага хүлээлгэсэн байна. Хэрвээ төрийн албан хаагч ёс зүйн зөрчил удаа дараа гаргасан бол Төрийн албаны тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1.7-д заасан “төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ, байгууллагын соёл, дэг журмыг сахиж, төрийн албаны нэр хүндийг эрхэмлэн дээдлэх” гэсэн төрийн жинхэнэ албан хаагчийн нийтлэг үүргийг зөрчсөн үндэслэлээр Төрийн албаны тухай хуулийн 48 дугаар зүйлд заасны дагуу сахилгын шийтгэл ногдуулах боломжтой.

Төрийн албаны тухай хуулийн 48 дугаар зүйлд заасан сахилгын шийтгэлийн төрөлд “ажлын үр дүнгийн урамшуулал хасах” гэж байхгүй. Ажлын үр дүнг харгалзан албан хаагчид урамшуулал олгодог тул ёс зүйн хариуцлага хүлээлгэсэн, сахилгын шийтгэл ногдуулсан албан хаагчид урамшуулал олгоогүйг шийтгэл гэж тооцох хууль зүйн үндэслэлгүй..

85. Төрийн албаны ёс зүйн дүрэмд улс төрийн болон төрийн тусгай албан хаагчдын эрх зүйн зохицуулалтыг яагаад оруулж өгөөгүй вэ? Ёс зүйн хариуцлага гэж юуг ойлгох вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 40 дүгээр зүйлд төрийн улс төрийн болон төрийн тусгай албан тушаал эрхэлж байгаа төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээг хууль тогтоомжоор, төрийн захиргааны болон төрийн үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээг төрийн албаны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно гэж тус тус заасан. Иймд Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-д төрийн улс төрийн болон төрийн тусгай албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ тусгагдаагүй

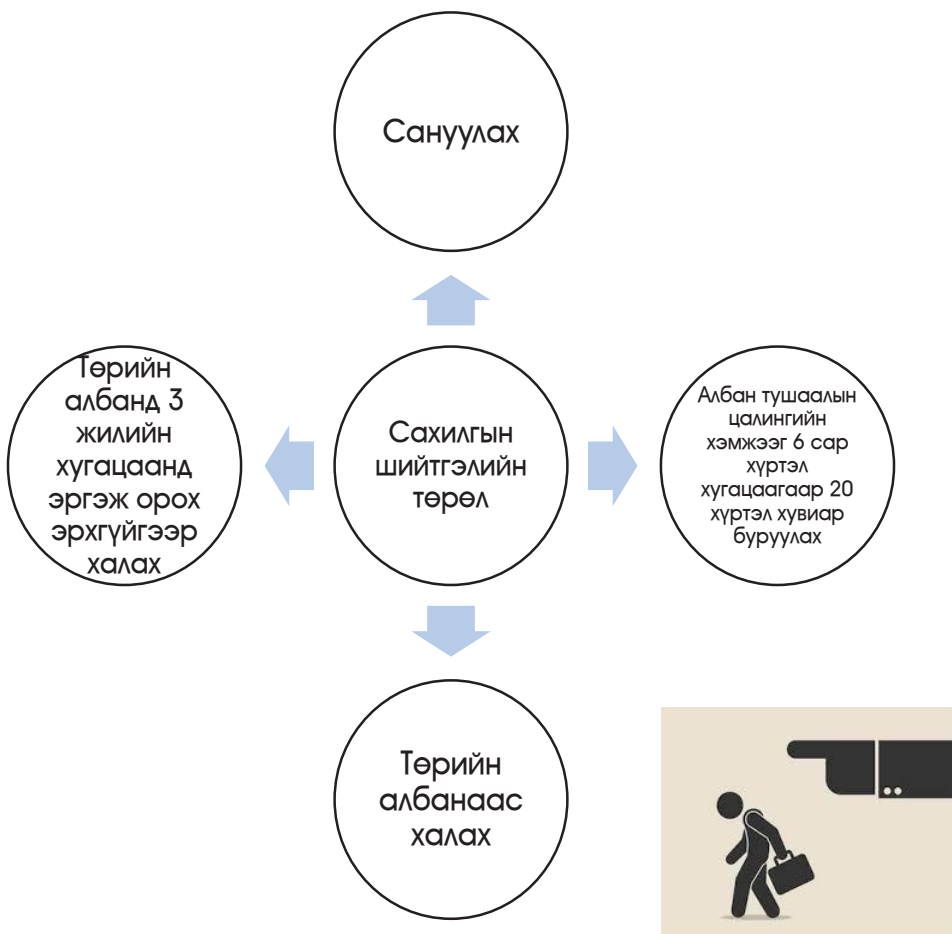
бөгөөд уг дүрмээр зөвхөн төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээг зохицуулсан болно.

Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-д заасан төрийн албан хаагчийн дагаж мөрдөх ёс зүйн 7 хэм хэмжээ болон ёс зүйн 35 шаардлагыг зөрчсөн албан хаагчид хүлээлгэсэн хариуцлагыг ёс зүйн хариуцлага гэж ойлгоно.

86. Ямар зөрчлүүдийг ёс зүйн зөрчил гэх вэ?

Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-д төрийн албан хаагчийн дагаж мөрдөх ёс зүйн 7 хэм хэмжээний хүрээнд ёс зүйн 35 шаардлагыг тодорхойлсон байдаг. Эдгээр ёс зүйн хэм хэмжээ, ёс зүйн шаардлагыг зөрчсөн үйлдэл, эс үйлдэхгүйг ёс зүйн зөрчил гэж үзнэ.

САХИЛГЫН ШИЙТГЭЛ НОГДУУЛАХ, ТҮҮНД ГОМДОЛ ГАРГАХ

*/Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга,
Төрийн албаны зөвлөлийн даргын
2019 оны 36/32 дугаар хамтарсан тушаалаар
"Төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл
ногдуулах, түүнд гомдол гаргах журам" батлагдсан./*

САХИЛГА, ХАРИУЦЛАГА

87. Сахилгын шийтгэл, сахилгын зөрчлийн ялгаа?

Сахилгын зөрчил гаргасныг зохих журмын дагуу шалган тогтоож, сахилгын зөрчлийн шинж байдалд тохируулан Төрийн албаны тухай хуульд заасан шийтгэл ногдуулахыг сахилгын шийтгэл гэж ойлгоно. Төрийн албаны тухай хуулийн 37 дугаар зүйлд заасан нийтлэг үүрэг, 39 дүгээр зүйлд заасан хориглох зүйл болон хууль тогтоомж, албан тушаалын тодорхойлолтод заасан үүргээ биелүүлээгүй төрийн албан хаагчийн үйлдэл, эс үйлдэхгүйг сахилгын зөрчил гэж ойлгоно.

88. Сахилгын шийтгэл ногдуулах журмыг төрийн үйлчилгээний албан хаагчид хэрэглэж болох уу? Төрийн үйлчилгээний албан хаагч, тухайлбал сумын эрүүл мэндийн төвийн даргад хариуцлага тооцох бол ямар журмын дагуу тооцох вэ?

Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга, Төрийн албаны зөвлөлийн даргын 2019 оны 36/32 дугаар хамтарсан тушаалаар баталсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах, түүнд гомдол гаргах журам”-ыг төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулахад хэрэглэнэ.

Төрийн албаны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд зааснаар төрийн үйлчилгээний албан хаагчийн эрх зүйн байдлыг Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль болон хууль тогтоомжийн бусад актаар тогтоодог. Төрийн үйлчилгээний албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах асуудлыг Хөдөлмөрийн тухай хууль, Захиргааны ерөнхий хуулиар тус тус зохицуулна.

89. Төрийн албаны тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.1.4-т зааснаар төрийн албанд гурван жилийн хугацаанд эргэж орох эрхгүйгээр халагдсан албан хаагч төрийн албанд орох боломжтой юу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.1.4-т заасан “төрийн албанд гурван жилийн хугацаанд эргэж орох эрхгүйгээр халах” сахилгын шийтгэл хүлээсэн төрийн жинхэнэ албан хаагч сахилгын шийтгэлд заасан хугацаа дууссаны дараа төрийн албанд орох эрх нээгдэх бөгөөд төрийн албанд анх томилогдоход тавигдах болзол, шаардлагыг хангасны үндсэн дээр төрийн албаны мэргэшлийн шалгалт өгч, зохих журмын дагуу томилогдоно.

Харин Төрийн албаны тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1.3-т “Эрүүгийн хуульд заасан авлига, албан тушаалын гэмт хэрэгт үйлдэж шүүхээр ял шийтгүүлсэн” иргэн төрийн албанд ажиллах боломжгүй байхаар хуульчилсан.

90. Хувийн бизнес, аж ахуй эрхэлдэг төрийн жинхэнэ албан хаагч ажлын цагаар хувийн бизнесийн ажлаа хийж байна, ингэж болох уу?

Болохгүй, төрийн жинхэнэ албан хаагч нь Төрийн албаны тухай хуулийн 37 дугаар зүйлд заасан нийтлэг үүргийг хүлээнэ. Төрийн албаны тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1.16-д “Хөдөлмөрийн тухай хууль, байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журамд заасны дагуу ажлын цагийг үр бүтээлтэй ашиглах” гэж заасан тул үүнийг чанд баримтлах ёстой. Түүнчлэн Төрийн албаны тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1.17-д “үндсэн ажлаасаа гадуур хуулиар зөвшөөрснөөс бусад ажил, үүрэг эрхлэхгүй байх” гэж заасан тул төрийн жинхэнэ албан хаагч нь зөвшөөрснөөс бусад бусад ажил үүрэг эрхлэхгүй байх үүрэгтэй болно.

Харин Төрийн албаны тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.1.6-д зааснаар багшлах, эрдэм шинжилгээний ажил эрхлэх эрхтэй.

91. Төрийн жинхэнэ албан хаагч чөлөө авч БНСУ-руу явж байна. Ийм хүмүүсийг ажлаас нь чөлөөлөх ёстой юм биш үү?

Төрийн албаны тухай хуулийн 46 дугаар зүйлд төрийн жинхэнэ албан хаагчийг албан тушаалаас нь түр чөлөөлөх, чөлөөлөх талаар зохицуулсан. Төрийн албан хаагч өөр хөдөлмөр эрхлэхийн тулд чөлөө авах болон энэ үндэслэлээр чөлөө олгохыг хуулиар зөвшөөрөөгүй болно.

92. Сахилгын шийтгэл ногдуулсан тушаалд сонсох ажиллагаа явуулаагүй тохиолдолд уг тушаалыг хүчин төгөлдөр гэж үзэх үү?

Ийм тушаалыг хүчин төгөлдөр гэж үзэх үндэслэлгүй. Захиргааны ерөнхий хууль болон “Төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах, түүнд гомдол гаргах журам”-д сонсох ажиллагаа заавал хийхээр заасан.

93. Төрийн үйлчилгээний албан хаагч ажлын цагаар архи ууж, ажил тасалсан хэд хэдэн тохиолдлоор ажлаас чөлөөлөгдсөн. Тухайн албан хаагч шүүхэд хандахад шүүх иргэний талд шийдвэр гаргадаг. Шүүхийн шийдвэрээр ажилд эргээд орсон хүн огт ажил хийдэггүй. Үүнийг яаж зохицуулах вэ?

Шүүхийн шийдвэрийн дагуу албан тушаалд эгүүлэн томилогдсон албан хаагч Төрийн албаны тухай хууль, албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргийг биелүүлэх үүрэгтэй бөгөөд уг үүргээ биелүүлээгүй нөхцөлд Төрийн албаны тухай хууль, “Төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах, түүнд гомдол гаргах журам”-ын дагуу сахилгын шийтгэл ногдуулах боломжтой. Өөрөөр хэлбэл, шүүхийн шийдвэрээр албан тушаалд эгүүлэн томилогдсон албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах ажиллагаа ердийн журмаар явагдана. Сахилгын зөрчлийг илрүүлэх, баримтжуулах, нотлох, сахилгын шийтгэл ногдуулах хууль зүйн үндэслэлийг сайтар тогтоосны үндсэн дээр шийдвэр гаргахад томилох эрх бүхий этгээд анхаарч ажиллах нь зүйтэй.

94. Хууль бусаар ажлаас халснаас төрд учруулсан хохирлыг Захиргааны ерөнхий хуулийг баримтлан шийдвэрлэх үү, Төрийн албаны тухай хуулийг баримтлан шийдвэрлэх үү?

Төрийн албаны тухай хуулийн 50 дугаар зүйлийн 50.1-д “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг хууль бусаар төрийн албанаас чөлөөлсөн, түр чөлөөлсөн, халсныг төрийн албаны төв байгууллага, эсхүл шүүх тогтоосон бол төрд учруулсан хохирлыг уг шийдвэрийг гаргасан буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлнэ” гэж, 50.2-т “Төрийн албаны төв байгууллага шүүхийн шийдвэрийн биелэлтийн талаар бүртгэл хөтөлж, төрд учруулсан хохирлын нөхөн төлөлтөд хяналт тавьж, нөхөн төлөгдөөгүй тохиолдолд төрийг төлөөлж шүүхэд нэхэмжлэл гаргана” гэж тус тус заасан.

Захиргааны ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1-д “Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5-д заасны дагуу гэм буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлнэ” гэж заасан.

Иймд төрийн жинхэнэ албан хаагчийг төрийн албанаас чөлөөлсөн, түр чөлөөлсөн, халснаас төрд учруулсан хохирлын асуудлыг Төрийн албаны тухай хуулиар, төрийн үйлчилгээний албан хаагчийг ажлаас халснаас төрд учруулсан хохирлын асуудлыг Захиргааны ерөнхий хуулиар тус тус зохицуулна.

95. Сонгуульд нэр дэвшсэн төрийн үйлчилгээний албан тушаалтнуудыг яах вэ? Төрийн албаны тухай хуульд хориотой заалт байдаг.

Төрийн албаны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3-т “улс төрийн албан хаагчаас бусад төрийн албан хаагч улс төрийн нам, эвслийн үйл ажиллагаанаас ангид байх” гэж, Сонгуулийн тухай хуулийн 125 дугаар зүйлийн 125.5-д “Төрийн жинхэнэ албан хаагч болон төрийн үйлчилгээний албаны удирдах албан тушаалтан ... Улсын Их Хурлын ээлжит сонгуульд нэр дэвших бол ээлжит сонгуулийн жилийн нэгдүгээр сарын нэгний өдрөөс өмнө, ээлжит бус, нөхөн, дахин сонгуульд нэр дэвших бол сонгууль товлон зарласан өдрөөс хойш ажлын таван өдрийн дотор хүсэлтээ гаргаж, энэ хуульд заасан нэр дэвшүүлэх ажиллагаа эхлэхээс өмнө төрийн албанаас болон ажлаасаа тус тус чөлөөлөгдсөн байна” гэж тус тус заасны дагуу төрийн албанаас чөлөөлөгдөнө.

96. Ажлын байранд архи уусныг нь цагдаагийн байгууллага тогтоосон ажилтанд сонсох ажиллагаа явуулах уу?

Сонсох ажиллагаа явуулна. Захиргааны ерөнхий хууль, “Төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах, түүнд гомдол гаргах журам”-ын дагуу төрийн жинхэнэ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах тохиолдолд зөрчлийг хэн илрүүлсэн байхаас үл хамааран захиргааны байгууллага сонсох ажиллагааг заавал хийх шаардлагатай.

97. Байгууллагын дарга нар албан тушаалаа ашиглан өөрийн болон бусад байгууллагад 2-оос дээш тооны хамаатны хүмүүсийг төрийн албанд оруулах байдал түгээмэл байна. Ийм албан тушаалтанд ямар хариуцлага тооцогдох бэ. Хариуцлага бий юу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.4-т “Улс төрийн албан тушаалтан, улс төрийн нам, эвслийн удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаалтан, бусад этгээдийн зүгээс төрийн албан тушаалд томилох үйл явцад аливаа хэлбэрээр нөлөөлсөн тохиолдолд төрийн жинхэнэ албан хаагч, төрийн жинхэнэ албан тушаалд нэр дэвшигч иргэн энэ тухай тэмдэглэл хөтөлж, холбогдох баримтыг төрийн албаны төв байгууллагад 30 хоногийн дотор хүргүүлнэ” гэж, 32.5-д “Хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн албаны төв байгууллага энэ хуулийн 32.4-т заасан тэмдэглэлтэй танилцаж, үндэслэлтэй бол холбогдох шийдвэрийг хүчингүй болгоно” гэж тус тус заасан.

Түүнчлэн Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-д “Албан тушаалтан өөрийн болон өөртэй нь хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхолд нийцүүлэн захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, мөн эдгээрт бэлтгэхэд өөрийн албан тушаалын байдлаа ашиглан аливаа хэлбэрээр хөндлөнгөөс нөлөөлөхийг хориглоно.” гэж заасан бөгөөд мөн хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.2.4-т “энэ хуулийн ... 12 дугаар зүйлд заасныг зөрчсөн ...бол нийтийн албанаас халах.” хариуцлага хүлээлгэхээр заасан болно. Энэ тохиолдолд зөрчлийн талаар томилох эрх бүхий этгээдэд мэдэгдэх ёстой.

98. Тухайн зөрчлийг Авлигатай тэмцэх газраас тодорхой хугацаатай шалгасны дараа сахилгын шийтгэл ногдуулах шийдвэр гаргах үед сахилгын шийтгэл ногдуулах хугацаа дууссан байдаг. Энэ асуудлыг хэрхэн шийдвэрлэх вэ?

Төрийн албаны тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.4-т “Сахилгын зөрчлийг илрүүлснээс хойш 6 сар, зөрчил гаргаснаас хойш 12 сараас илүү хугацаа өнгөрсөн бол сахилгын шийтгэл ногдуулж болохгүй” гэж заасан. Иймд сахилгын шийтгэл ногдуулахгүй.

Харин тухайн зөрчил нь сахилгын зөрчил биш захиргааны зөрчил, эсхүл гэмт хэргийн шинжтэй бол холбогдох хууль тогтоомжид заасан хугацааг мөрдөнө.

99. Албан тушаалын тодорхойлолтод заасан үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн албан хаагчид ямар арга хэмжээ авах вэ?

Сахилгын шийтгэл ногдуулна. Төрийн албаны тухай хуулийн 47, 48 дугаар зүйлд заасан “албан үүрэг” гэдгийг “албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүрэг” гэж ойлгоно. Төрийн албаны тухай хуулийн 48 дугаар зүйлд заасны дагуу тухайн зөрчлийн шинж байдал, түүнийг анх буюу давтан үйлдсэнийг нь харгалзан сахилгын шийтгэлийг томилох эрх бүхий этгээд ногдуулна.

100.Төрийн албаны тухай хуулийг зөрчин иргэнийг ажилд томилсон албан тушаалтанд хүлээлгэх хариуцлагын талаар тайлбарлана уу?

Төрийн албаны тухай хуулийн 22, 23 дугаар зүйлд төрийн жинхэнэ албан тушаалд тавих нийтлэг, тусгай шаардлага, 26, 27 дугаар зүйлд төрийн захиргааны албан тушаалд томилох үндсэн шалгуур, сонгон шалгаруулж томилох, 28 дугаар зүйлд албан тушаалд томилох хугацаа, 31 дүгээр зүйлд хориглох зүйлийг тус тус хуульчилсан. Төрийн албаны тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.1-д “Хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн албаны төв байгууллага энэ хуулийн 22, 23, 26, 27, 28, 31 дүгээр зүйлд заасныг зөрчсөн эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэрийг хүчингүй болгож, буруутай албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас чөлөөлөх мэдэгдлийг эрх бүхий этгээдэд хүргүүлнэ” гэж заасан бөгөөд уг мэдэгдлийг эрх бүхий этгээд заавал биелүүлж авсан арга хэмжээний талаар 14 хоногийн дотор хариу мэдэгдэж байхаар хуульчилсан.

БУСАД

101. Монгол Улсын Их Хурлын 2019 оны 20 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагч болон төрийн албанд нэр дэвшигчийн эрх зөрчигдсөн тухай маргааныг хүлээн авч, хянан шийдвэрлэх журам”-ын дагуу Төрийн албаны зөвлөлийн салбар зөвлөлд ирүүлсэн өргөдөл гомдлыг шийдвэрлэж, хариу өгөхдөө салбар зөвлөл ямар үүрэгтэй оролцохыг тодорхой болгох шаардлагатай байна?

Төрийн албаны тухай хуулийн 75.1-д заасан маргааныг Төрийн албаны зөвлөл шийдвэрлэнэ. Зөвлөлөөс маргаан үүсгэсэн тохиолдолд маргаан хянан шалгах комиссын бүрэлдэхүүнд тухайн албан хаагчийн харьяалах салбар зөвлөлийн гишүүнийг оролцуулахаар заасан байна.

102. Орон нутгийн төрийн байгууллагад ахлах мэргэжилтнээр ажилладаг төрийн албан хаагчийн орон тоог бүтцийн өөрчлөлт хийж албан тушаалын нэршлийг мэргэжилтэн болгож өөрчлөөд баталсан бол албан тушаалын цалин буурах уу?

Төрийн захиргааны албан тушаалын ангилал, зэрэглэл, түүнд хамаарах албан тушаалын жагсаалтыг Засгийн газрын 2019 оны 275 дугаар тогтоолоор нарийвчлан тогтооходоо төрийн захиргааны албан тушаалыг удирдах, гүйцэтгэх, туслах гэж ангилсан бөгөөд “Аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний нутгийн захиргааны байгууллагын мэргэжилтэн ТЗ-5 албан тушаалын зэрэглэлд хамаарч байна. Гэхдээ тухайн төрийн байгууллагын зүгээс төрийн албан хаагчийн цалин хөлсийг бууруулахгүй байх зарчмыг баримталж ажиллах ёстой.

103. Төрийн албаны тухай хуульд төрийн албан хаагч орон байраар хангагдахад төрөөс дэмжлэг үзүүлэх талаар зохицуулсан. Ямар шалгуур болон тогтоол, шийдвэрээр уг дэмжлэгт хамрагдах вэ? Энэ тохиолдолд хүсэлтээ хэнд гаргаж шийдвэрлүүлэх вэ?

Төрийн албаны тухай хуульд “Төрийн албан хаагч орон байраар хангагдахад төрөөс дэмжлэг үзүүлэх журам”-ыг Засгийн газраас батлахаар заасан. Энэхүү журмыг батлахтай холбогдох эдийн засгийн тооцоо, нөлөөллийн шинжилгээ хийгдэж байгаа болно.

104. Төрийн албан хаагчийн хүүхдийн Их дээд сургуулийн сургалтын төлбөрийг төр даах тухай зохицуулалт бий юу?

Төрийн албан хаагчийн хүүхдийн их дээд сургуулийн сургалтын төлбөрийг төрөөс хариуцах эрх зүйн зохицуулалт байхгүй болно.

105. Төрийн үйлчилгээний албанаас 2019 онд тэтгэвэрт гарч байгаа албан хаагч 12 сараар тэтгэмж авсан. 2020 онд тэтгэвэрт гарч байгаа албан хаагч 36 сарын нэмэгдэл авна. Зөрүүг 2020 оны төсөвт тусгуулж болох уу?

Төрийн үйлчилгээний албан хаагч өндөр насны тэтгэвэрт гаргахад 36 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх тэтгэмж авах эрх зүйн зохицуулалт 2020 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хэрэгжиж эхлэх тул 2019 онд тэтгэвэрт гарсан өндөр настанд зөрүүг олгох эрх зүйн зохицуулалт тусгагдаагүй болно.

106. Төрийн албаны тухай хуульд төрийн албан хаагч орон байраар хангагдахад төрөөс дэмжлэг үзүүлэх талаар зохицуулсан. Ямар шалгуур болон тогтоол, шийдвэрээр уг дэмжлэгт хамрагдах вэ? Энэ тохиолдолд хүсэлтээ хэнд гаргаж шийдвэрлүүлэх вэ?

Төрийн албаны тухай хуульд “Төрийн албан хаагч орон байраар хангагдахад төрөөс дэмжлэг үзүүлэх журам”-ыг Засгийн газраас батлахаар заасан. Энэхүү журмыг батлахтай холбогдох эдийн засгийн тооцоо, нөлөөллийн шинжилгээ хийгдэж байгаа болно. Төрийн албан хаагч аль байгууллагад хэрхэн хандаж шийдвэрлүүлэх талаар журмын төсөлд тусгасан.

ЦАЛИН ХӨЛС, УРАМШУУЛАЛ

107. ЗДТГ-ын даргын тушаал гаргалгүйгээр цалингийн шатлалыг шалтгаангүйгээр бууруулж болох уу. Энэ зөрчил мөн үү?

Төрийн албан хаагчийн цалин хөлсийг хуульд зааснаас бусад үндэслэлээр бууруулахгүй. Иймээс гомдлоо хуульд заасан журмаар гарган шийдвэрлүүлэх нь зүйтэй.

108. Төрийн албан хаагчид тэтгэмж олгох журам 2020 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн хэрэгжиж эхлэхэд тэтгэвэр тэтгэмжид өөрчлөлт орох уу? Эсхүл 36 сарын тэтгэмж хэвээр хадгалагдах уу? Эсхүл үндсэн цалингаас олгоно гэсэн хэсэг нь хэрэгжээд явах уу?

Засгийн газрын 2019 оны 7 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн албан хаагчид өндөр насны тэтгэвэрт гарахад нэг удаагийн буцалтгүй тусламж олгох журам”-ын 2.1-т зааснаар буцалтгүй тусламж тооцох үндсэн цалингийн хэмжээг тухайн албан тушаалтны сүүлийн 3 жилийн дунджаар тогтоохоор заасан байна. Иймээс үндсэн цалингийн дунджаар тооцно.

109. Сумын Засаг Даргын тамгын газрын дарга нууцын нэмэгдэл, эрх бүхий албан тушаалтан (ЭБАТ)-ын нэмэгдлийн зэрэг авч болох уу?

Төрийн албан хаагч Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль, Авлигын эсрэг хуульд заасан ажил үүргийг гүйцэтгэж байгаа бол зохих хувиар нэмэгдэл авч болно.

110. Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журмын 4.5-д “Байгууллагын үнэлгээний баг албан хаагчийн өмнөх оны төлөвлөгөөний биелэлтийг дараа оны 1 дүгээр сарын 30-ний дотор дүгнэнэ.” гэж заасан. Тэгэхээр энэ оны эцэст үр дүнгийн урамшуулал авахгүй гэж ойлгох уу?

Энэ үйл ажиллагаа нь байгууллагын зохион байгуулалтаас хамаарна. Төрийн байгууллага төрийн албан хаагчийн гүйцэтгэлийг дүгнэх ажлаа төсвийн жилдээ багтаан гүйцэтгэх боломжтой.

111. Төрийн жинхэнэ албан хаагчдын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг улирал бүр дүгнэж урамшуулж олгох боломжтой юу?

Засгийн газрын 2019 оны 38 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журам”-ын 1.3.1-т “гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө” гэж төрийн жинхэнэ албан хаагчаас энэ журамд заасны дагуу байгууллагын болон нэгжийн төлөвлөгөөг өөрийн албан тушаалын тодорхойлолттой уялдуулан боловсруулсан нэг улирлын хугацаанд хэрэгжүүлэх зорилт, ажил үйлчилгээг ойлгоно гэж заасан. Мөн Засгийн газрын 2019 оны 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-д улирлын ажлын үр дүнгээр урамшуулал олгохоор заасан тул улирал бүр дүгнэж урамшуулал олгох боломжтой.

112. Аймгийн Биеийн тамир спортын газар нь техник тоног төхөөрөмжийн алдаанаас болж үйл ажиллагаагаа зогсоосон. Энэ шалтгаанаар албан хаагчдын цалинг 60%-аар тооцон олгож байгаа нь хууль зөрчсөн асуудал мөн үү?

Аймгийн Биеийн тамир, спортын газар нь аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг буюу төрийн захиргааны байгууллага байна. Иймээс Төрийн албаны тухай хуульд заасан төрийн албаны зорилго, зарчмыг чанд хэрэгжүүлэн ажиллах үүрэгтэй тул аливаа шалтгаанаар үйл ажиллагааг түр буюу бүрмөсөн зогсоох ёсгүй.

